

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HERTHA

TIDSKRIFT FÖR

DEN SVENSKA KVINNORÖRELSEN

UTGIVEN AV

FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET

REDAKTÖR:

MARGARETA
VON KONOW

I N N E H Å L L

Spinnsidans avmönstring.

Pensionsförsäkringsreformen.
Av Anna Abergsson.

Från antikens kvinnovärld. Av
Ivar Harrie.

F.-B.-F:s skrivelse om Växjö-
fängelset.

Förbundets yttrande till Medici-
nalstyrelsen.

Gifta kvinnor i allmän tjänst. En
skrivelse.

Gymnastkårens utbildning. Av
Louise von Bahr.

Om skolan och skolflickan i 30
länder. Av Eva Ramstedt.

Kärlek och politik. Av Beth Hen-
nings.

En internationell märkeskvinna.
Fredrika-Bremer-Förbundets sti-
pendier, 1934.

Kretsmeddelanden.

ÅRGÅNG 21

JUNI 1934

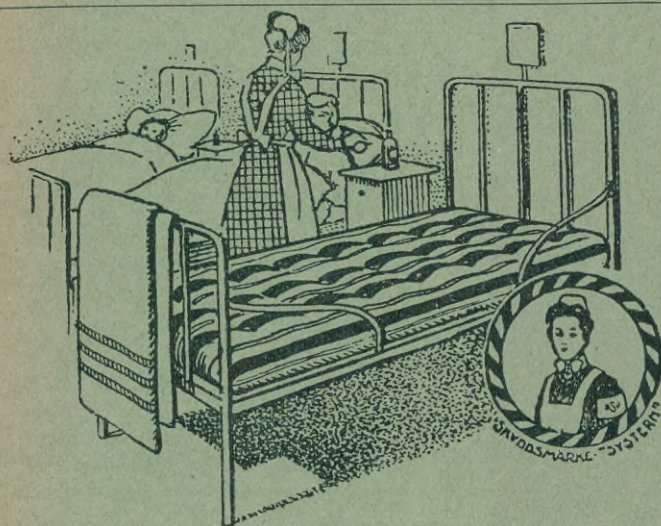
I 70 år har MEETHS varit den ledande i sybehör

MEETHS är det allt fortfarande — och under de 70 åren har MEETHS utvecklats till att omfatta allt vad damerna behöver för sin personliga utrustning. MEETHS är damernas speciella varuhus.

Firman grundad 1864

MEETHS

En läkare yttrade:

"När allmänheten en gång kommer underfund med, huru verkligt förstklassiga och hygieniska *Systemmadrasserna* äro, komma inga andra madrasser att efterfrågas."

Lyd den maning, som ligger i dessa ord och köp nästa gång en **SYSTEMMADRASS**. Sedan Ni en gång prövat den, godkänner Ni ingen annan.

Äkta endast med
skyddsmärket "Systemn"

SYSTEMMADRASSEN

Tillverkare:

A-B STOCKHOLMS VADDFABRIK
Stockholm, Liljeholmen.
Tel.: 43 31 75, 43 31 76, 43 31 77.

Säljes hos:

Möbelhandlare, Sängkläder- & Manufakturaffärer m. fl. inom hela landet.

HERTHA

ÅRGÅNG XXI

JUNI 1934

HÄFTE 6

Spinnsidans avmönstring.

EN ÄLDRE GENERATION MIN-
nes mer än väl, hur i kyrkor och
på sammankomster kvinnorna bruka
sitta på ena sidan av gången eller
allra helst skocka sig samman i en
eller ett par bänkar, mellan predikan
och förhandlingar viskande dryfta
sina bekymmer och glädjeämnen eller
den aktuella händelsen för dagen; på
sina håll är detta sed allt fortfarande,
och skam till sägandes finner man
tendenser i samma riktning i de för-
samlingar, kommittéer och styrelser,
där kvinnorna numera icke blott ha
säte och stämma utan även medbe-
stämmanderätt. Kvinnorna ha i stor
utsträckning icke förstått att göra
sig gällande, förmodligen lida en del
av dem av vad man nu för tiden kal-
lar mindervärdighetskomplex, förr
helt enkelt rädsla och blyghet. Vad
det nu än kan bero på, tålmodigt lyss-
na de, plikttroget rösta de, alltefter
partifärg, men — på få undantag
när och, det erkännes villigt, lysande
sådana — utträtta de mycket litet an-

nat än som numerär. Därav ha män-
nen begagnat sig, de ha som termen
lyder undan för undan lyft ut kvin-
norna ur de församlingar, där de nu-
mera ha någonting att säga till om,
och ersatt dem med mera handlings-
kraftiga män. Det framgick av den
redogörelse för sакläget som lämna-
des vid F.-B.-F:s årsmöte, att ej en
gång den enda obligatoriska kvinnan
överallt är till finnandes, och inte ens
detta har kvinnomajoriteten på resp.
orter haft förstånd att opponera
emot!

Vi måste söka få till stånd en an-
nan tingens ordning! Utvecklingen
går, som alla vid detta laget nog ha
sig bekant, i påfallande grad i re-
aktionär riktning. Kvinnorna stå helt
visst i begrepp att förlora de positio-
ner de under många och strävsamma
år steg för steg tillkämpat sig. Orsa-
ken må vara vilken som helst, resul-
tatet blir detsamma, om icke kvin-
norna vakna upp. Nu stunda åter val
— landstings- och elektorsval när-

PÅ
SMÖRGÅSBORDET

är strömning i olika former en om-
tyckt rätt. Nästa gång Ni har några
vänner hemma så bjud dem på
ättiksströmning — inlagd i FALU-
ÄTTIKA — och Ni skall få se hur
förtjusta de bli.

FALU-ÄTTIKA

mast. Vad kunna vi väl göra? Skola vi låta det bli vid det gamla, låta oss oemotsagt utslås under den förklaringen, som lär ha avgivits: "den sämste man är under alla förhållanden bättre än en kvinna"? Nej, och åter nej!

Det duger emellertid icke att vänta till exempelvis 14 dagar före valet, och då framställa en blygsam begäran att om möjligt få en kvinna på valbar plats — längre ner på listorna stå vi ganska frikostigt. Vi måste — i god tid — tillsammans med andra kvinnoorganisationer, inventera förrådet av lämpliga kvinnor, och även söka förmå dem att låta ställa upp sig. På dem vilar ansvaret att i den mån de ha kraft och förmåga hålla skansen för den generation, som kommer efter oss. På valmötena, när kandidatnomineringarna ske, måste kvinnorna ha organiserat arbetet att få sina medsystrar placerade, det duger icke längre att sitta i ett hörn och lyssna till de vise männens rådslag! Vad vi skola göra på valdagen och dagarna före få vi helt visst besked om inom våra olika politiska organisationer, *då* betyda vi så ofantligt mycket, *då* är vårt arbete och vår röst så mycket värd, *då* är lojalitet mot männen inom partiet en nära nog sakrosant handling — men varför aldrig mot kvinnorna! Det kräves emellertid mycket arbete i melantider, utbildning, upplysning, varom alltid så mycket talas och så litet handlas. Kunskap förpliktar, den som

har fått kunskapens gåva måste hålla sig beredd att rycka in då och om så påfordras. Kvinnor av olika politisk åskådning måste se till att det finns kvinnor lämpade för diverse kommunala uppdrag, där de ju ha största möjligheten att göra en insats. De kvinnor, som tilläventyrs sitta i sådana valorganisationer, måste veta att de ha kvinnor färdiga att rycka in, när en plats är ledig. Finnes det dugande kvinnor, så har det icke visat sig alldeles omöjligt att få dem placerade, men det kräver energiskt och tålmodigt arbete. Framför allt får man icke släppa taget, ej heller gå bröstganges tillväga, det gäller att förena ormens list med duvans mildhet, men det ha vi kvinnor ju sen gammalt en viss benägenhet för och övning i!

Alla veta vi att på oss i lika hög grad som på männen vilar numera ansvaret för vad som händer och sker. Vi kvinnor utgöra majoriteten, men det fattas oss vilja till sammanhållning. Det kräves solidaritet av kvinnorna, icke den som tar sig uttryck sådana som de förut påtalade, att slå sig ned tillsammans och diskutera allsköns obetydligheter, utan den som driver ett oavlåtligt arbete bland och för kvinnor, oavsett politisk åskådning, i syfte att bereda dem möjlighet att var efter sin förmåga bidra till skapande av en bättre tingens ordning. Ingen har härvidlag rätt att ursäkta sig.

HYDROX

är det rätta för behandling av golv och linoleummattor. Begär prosp.

A.-B. Alfort & Cronholm
STOCKHOLM 3

Anna Abergsson:

Pensionsförsäkrings- reformen.

Den 26 APRIL 1934 UNDERSKREVS 1928 års pensionsförsäkringskommittés huvudbetänkande, sedan kommittén under 5½ år vidtagit alla de statistiska utredningar, som varit nödvändiga, såsom befolkningsstatistiska uppgifter, pensionsförsäkringens beroende av näringslivet och samband med övrig social hjälpverksamhet, sjuk- och invaliditetsfrekvensen, levnadskostnaderna på olika orter m. m., vilka utredningar utkommit i kommittébetänkanden Del I och Del II åren 1930 och 1932.

Redan vid antagandet av lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, hade Sveriges, då från röst rätt utestängda, kvinnor kämpat för att få vissa ändringar i lagförslaget till stånd, vad skillnaden mellan pensionsrätt för män och kvinnor beträffar.

Vi hävdade att i en obligatorisk folkförsäkring borde pensionen räknas efter samma procent på erlagda avgifter för män och kvinnor, men riksdagen beslöt avgiftsprocenten för kvinnorna till fyra femtedelar av männens.

Vi hävdade att hälften av den tilläggsavgift gifta makar skulle erlagga borde lika fördelas mellan makarna, men riksdagen beslöt att hela tilläggsavgiften skulle påföras den äkta mannen, om hustrun icke hade

Fröken Anna Abergsson.

egen debetsedel, och hustrun endast påföras grundavgift med 3 kronor.

Vi hävdade att i så fall att kvinnorna på detta sätt skulle få mindre avgiftspension borde de pensionstillägg, som av allmänna medel utbetalas till dem som ej hava egen inkomst av visst belopp utfyllas, så att hon finge högre pensionstillägg, men riksdagen beslöt tvärtom att pensionstilläggen skulle utgå med högre belopp till männen.

Vi uppehöll allt sedan 1913 intresset för att få en ändring häri till stånd och då, efter riksdagens begäran, en utredning rörande revision av den allmänna pensionsförsäkringen uppdrogs åt 1928 års pensionsförsäkringskommitté fingo kvinnorna in en ledamot för dessa sina specialintressen och det gläder mig att det lyckats att i det nu framlagda lagförslaget få alla dessa olikheter mellan pensioner för män och kvinnor borteliminerade.

Kommittén har i fråga om äkta makar föreslagit en uppdelning av inbetalda avgifter på så sätt att avgifterna delas lika dem emellan såväl i vad avser påfört som erlagt belopp. Både av praktiska skäl och emedan

DRICK RAMLÖSA

Sveriges förnämsta naturligt alkaliska vatten.

Äkta endast med vidstående varumärke på etiketten.

grunden för anordningen ansetts icke äga sin fulla styrka annat än be-
träffande makar, som bo tillsammans,
har i regeln kommitténs förslag in-
skränkts till makar, vilka äro man-
talsskrivna såsom tillhörande samma
hushåll. Uppdelningen av avgifterna
skall ske vid pensionsstyrelsens
kontoföring.

Kommittén föreslår höjda avgifter
utgörande en procent av den av-
giftspliktigas enligt förordningen om
statlig inkomst- och förmögenhets-
skatt beräknade taxerade belopp med
en lägsta avgift av 6 kronor och en
högsta avgift av 50 kronor i stället
för nuvarande lägsta avgift 3 kronor
och högsta 33 kronor. Avgiftsbefri-
else på grund av statlig, kommunal
eller enskild tjänst skulle enligt
kommitténs förslag upphöra. Från
avgiftsplikt skola endast undantagas
personer, som äro av fattigvården
omhändertagna för varaktig försörj-
ning. För att lätta avgiftsbördan
för ungdomen har avgiftsplikt före-
slagits först från och med 18 i stäl-
let för nuvarande 16 års ålder. Med
avseende å maximumgränsen för
pensionsavgift hava tre ledamöter,
landshövding Eriksson, fru Nord-
gren och fröken Åbergsson ansett att
högsta avgift borde sättas till 100
kronor i stället för majoritetens för-
slag 50 kr.

I avsikt att bringa avgiftspensio-
nerna snarast möjligt upp till betyd-
ligt högre belopp än de nuvarande,
föreslår kommittén den förändringen
av grunderna för avgiftspensionernas
beräkning, att pensionerna icke läng-
re skola utgöra individuell valuta för
vars och ens erlagda pensionsavgifter.
Till alla, som erlagt dem påförda av-
gifter, skall såsom årlig avgiftspension

utgå ett lika grundbelopp av 100 kro-
nor och därutöver tio procent av er-
lagda avgifter. Vid uraktlåten av-
giftsbetalning sker en reduktion av
grundbeloppet.

Vad pensionstilläggen beträffar
föreslås att sådana fortfarande skola
utgå efter behovsprövning och be-
kostas av allmänna medel. Av kost-
nadsskäl har kommittén icke ansett
sig kunna föreslå någon sänkning av
pensionsåldern utan stannat vid nu-
varande 67 år.

Kommittén föreslår införande av
dyrortsgradering av pensionstilläg-
gen. Efter en indelning av riket i tre
ortsgrupper, skulle på billigaste ort
högsta tillägg utgöra 200 kr., på dy-
raste ort 300 kr. och på mellanliggan-
de 250 kr. Landshövding Eriksson
och fru Nordgren reservera sig för
250, 350 och 450 kronors pensions-
tillägg i de tre ortsgrupperna.

Majoriteten av kommittén, ordför-
anden Linnér samt ledamöterna
Eriksson, Johansson, Järte, Phrag-
mén och Nordgren, har föreslagit ett
överförande från den obligatoriska
pensionsförsäkringen till den frivil-
liga sjukförsäkringen av uppgiften
att meddela försäkring för invalidi-
tet före den för rätt till ålderspension
stadgade åldern.

En minoritet, bestående av leda-
möterna Elliot, Nilsson i Gränebo,
Olsson i Rimfors och Åbergsson, har
föreslagit, att den kombinerade inva-
liditets- och ålderdomsförsäkringen
bibehålles. Till stöd härför åberopa
de huvudsakligen att anslutningen till
de erkända sjukassorna för närva-
rande omfattar endast 25 procent av
landets invånare över 15 år och, över-
föringen till sjukassorna skulle be-
tyda, att 3/4 av de nu försäkrade

KRAKA

Tiden har skapat fram en ny typ av kvinnor, yrkesarbetande damer, studerande
ungdom, självförsörjande fruar — kort sagt damer, som ha anledning vara syn-
nerligen välklädda utan att ha varken tid eller råd att låta klädfrågan dominera.
Atelier Kraka har satt som sitt mål att stå till speciellt denna kundkrets tjänst:

Vackra, personliga, välsydda kläder till rimliga priser,
individuellt ritade utan det oproportionellt fördyrande
beroendet av franska och andra utländska modeller

KRAKA
Maj Eلفvik

Ivar Harrie:

Från antikens kvinnovärld.

FÖR NÅGON TID SEDAN GICK Medea över svensk scen för första gången. På två korta timmar hann en stor skådespelerska i en stor roll spela igenom hela registret av älskande, sviken, rasande, torterad och till desperat handling samlad kvinnlighet, — blödande sentiment, vasst slipade planer, viljekraft med vita knogar. Den nutida åskådaren återupplevde något av samma chock som på sin tid den konsternerade athenska publiken: känslan av att i detta drama hälften av mänskligheten fick röst för första gången, och skrek ut, med ens, all sin harm och plåga.

Det brukar sägas, som bekvämt slagord, att Euripides upptäckte och införde i grekisk dikt det kvinnliga själslivet. Det är i huvudsak sant — om man nämligen med grekisk

Fil. lic. Ivar Harrie.

menar athensk; men också då endast i huvudsak.

I Homeros' värld finns det gott om kvinnor, och icke endast som staffage, byte och föremål för åtrå. De spela med, och poeten känner med dem. Sjelva Briseis, slavinnan, byter inte ägare rätt och slätt. Hon gråter över att tvingas gå från Achilles till Agamemnon; och Achilles' vrede blir vildare av att hon gråter. Helena har en rik skala av känslor: självförakt, hemlängtan, nyfikenhet, pratlust, dotterlig vördnad för Troias gamla herrar, gott kamratskap med svågarna, växelspel av tvingande åtrå och obetingligt förakt inför Paris: i Odysseen blir hon, som sig bör, en luttrad stor dam, ännu ung och med sitt förflutna som krydda i behaget. Penelope är påhittig och klarögd och någon gång nästan munter mitt i all sin gråtmilda ljuvlighet och trohet — den karlända som skulle bli Athens, gör sig visserligen hörd när hon blir åthutad av sin knappt vuxne son. Å andra sidan är det drottning Arete, som styr i kung Alkinoos' hus. Hon är mor till Nausikaa, ungflickan i allde-

skulle bliva uteslutna från rätt till understöd vid förtidsinvaliditet, om de icke ingå i sjukkassorna. Ävenså framhålla de att ren ålderdomssvaghet, som ej är förenad med verklig sjukdom icke berättigar till invaliditetshjälp från sjukkassa, och alla som på grund av för tidigt åldrande redan före 67 år bliva oförmögna att skaffa sig sitt uppehälle, bliva enligt majoritetens förslag uteslutna från någon hjälp annat än fattigvårdens.

H. M. Konungens
Hovleverantör.

PORLA BORDSVATTEN

drickes numera av alla finsmakare

PORLA BRUNNS AKTIEBOLAG, PORLA

H. K. H. Kronprinsens
Hovleverantör.

les fri luft, modig och öppen och lätt rysande till vid den första fläkten av åtrå.

Det finns fler. Men den viktigaste är en gudinna. Den lättfotade Aphrodite är närmast en komisk figur, Hera en ragata och Artemis en snärta. Den riktiga gudinnan heter Athena. Hon är gudakungens älsklingdotter och alla hjältars syster, med ordets fulla innebörd. Vid alla tillfällen då det blir svårt på allvar, då de se rött eller det svartnar kring dem, finns Athena vid deras sida, lugn och glad, stark och vettig, med en glimt i sina blåa ögon och mycket stadig på den svala handen. Hon hejdar Achilles, styrker Diomedes, ler kamratligt mot Odysseus. Uppe i Olympens hov kan Zeus aldrig stå emot henne, vare sig hon bjäbbar emot eller tjuvar eller talar förstånd med den äldre generationen. Hon bevingar i kraft av vett. Och hon är alltigenom kvinna.

Det finns många nordiska drag hos Homeros' människor. Invandrarfolket har något av blont kynne kvar. Uppfattningen av kvinnan kunde räknas till de nordiska relikterna — men, märkligt nog, icke Athenagestalten. Det har visats att hon var dyrkad på grekisk botten före grekernas tid. Gestalten har säkert blivit omdiktad, innan den blev homeriskt kvinnoideal: men gudinnan skapades en gång av det minoiska folkets religiösa behov, på guldålderns Kreta. Hon har förblivit dyrkansvärd.

Den homeriska världen blev samgrekiskt arv: den innefattar också hjälteålderns andra stora sagokretsar, den om Oidipus' ätt och den om Iason. I alla finns det starka, självständiga kvinnor, med fritt och rikt känsloliv, som handla på egen hand

och under eget ansvar. Det blev av vikt för Euripides. Ty dessa sagokretsar blevo tragödemnas material. I deras kvinnor kunde han dikta in vad han upptäckt.

Det har funnits en stor kvinna på vägen mellan Homeros och Euripides — icke en diktgestalt, utan själv diktarinna. Några papyrustrasor, några citat, ett par dikter som hamnat i antologier uppenbara en glimt av vad Sappho varit och verkat. Där är kvinnobikt, så naken att den skrämmer och förvirrar. Och det är ingen utstött som talar. Sappho talar så öppet just i medvetandet om sitt obehagade värde och sin erkända adel. Hemma på Lesbos räknades hon som sitt folks ära. Den stolte riddaren Alkaios nalkas henne med nästan försagd vördnad.

Euripides måste ha haft Sappho i sin hand. Vad han kan ha lärt där, är ogripbart för oss. Den glimt vi fånga av henne, innan hon slukas av dunklet igen, räcker inte till upplysning. Mellan Sappho och Euripides har en katastrof ägt rum. Den lesbiska stämman i den grekiska kören har tystnat, liksom de ioniska och doriska från hundra städer och kolonier med egen strävan, egen odling och eget kynne. Efter perserkrigen talar Hellas endast genom Athen och på attiska. De konkurrerande traditionerna förstummas och bli glömda. Det är endast genom athenska vittnesbörd vi skymta blomstringstidens Sparta med ringdanser och flickkörer till ord av Alkman, med seniga snabbblöperskor på idrottsplatsen, med heroiska kungamödrar och stolta husfruar, härskarinnor i huset i avvaktan på mannens besök, flyktiga och hemliga som en älskares. Platon hade detta i tankarna, när han i rättfärdighetens drömda

Syateljé

Inga Ahlford

Storgatan 17, Stockholm.

Tel. 60 90 64.

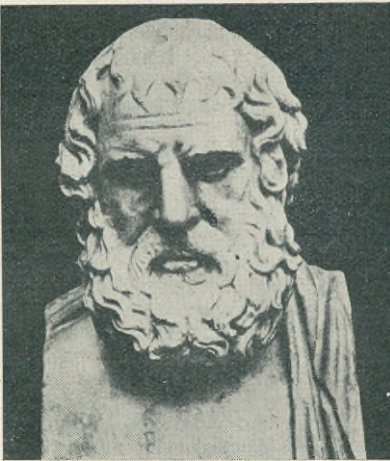
Kjolar, Blusar,

Complé, Klänningar.

Förstklassigt utförande. Humana priser.

samhälle såg kvinnorna blanda sig med männen i idrott, studier och samhällsarbete.

I Athen såg det annorlunda ut. Där gällde det att den kvinna var bäst, som syntes minst. All offentlighet var exklusivt manlig. Husens kvinnovåningar voro mycket kvava. Vasmålningarna visa dem. Rekvisitan är alltid densamma: toalettskrinet, parfymflaconen, spegeln, sländan. Frun sminkar sig, har vännevisiter, luktar på blommor, plockar äpplen, snaskar — framför allt snaskar. Ordet är för oskyldigt, ty dryckjom hörde med till snasket. Genomsnittsdamerna hos Aristophanes äro aldrig frivilligt nyktra. Naturligtvis äro de också tjuvaktiga, trätgiriga, skvallersjuka, lättje- och kättjefulla. Haremskulturen är komplett. Kvinnan är med framgång innesluten i makans och moderns verksamhetsfär.

Euripides.

Euripides bröt sig ur harmenskul- turen. När Medea stiger ut ur kvin-

novåningen, inför allt folket, så är det Homeros' och Sapphos Hellas som åter får röst genom henne. Det väckte anstöt: Euripides blev mycket hånad. Den som hånade värst var Aristophanes. Men när folkets nöd och dess styresmäns vanvett appressade honom hans största diktverk, visade det sig att Medea ringde i hans öron. Det är inte parodi längre, när Lysistrate talar euripideiska vers:

Jag föddes kvinna, men tro ej mitt kön
är väsen utan ande och förnuft!
Naturen gav mig vett och forskningsvilja:
vishetsgudinnans värld är också min . . .

Det är i den scen där en kvinnotunga blir fredens och vettets vapen i en vansinnig värld. Lysistrate växer till Athena. I hennes euripideiska tal återskapas Homeros' högsta gudinna. Där har den athenska traditionen övervunnit sig själv.

Jubileumsgåvan.

Nya bidrag:

Från Stockholmskretsen	700:—
„ anonym givare gm. Stockholmskretsen	1,000:—
Från Kristianstadskretsen ..	111:—
„ Gävlekretsen	250:—
Summa kr.	2,061:—

Härmed utgöra sammanlagda beloppet kr. 10,819:—.

De komma med glädje — de komma till fest

Postsparbankens presentkort, den »alltid lämpliga presenten» finns till salu å närmaste postanstalt och kan köpas till det belopp, Ni själv önskar.

F.-B.-F:s skrivelse om Växjöfängelset.

Fredrika-Bremer-Förbundet, som på senaste tiden sökt förvärva ökad kännedom om fångvårdsarbetet bland kvinnor, har i en skrivelse till Kungl. Maj:t framlagt en del av de därvid diskuterade önskemålen och reformkraven. Skrivelsen återges här nedan i huvudsakliga delar.

Även om i stort sett lokalförhållandena inom Växjöfängelset torde vara ändamålsenliga och de dithörande anordningarna tillfredsställande, framhålles det i skrivelsen, så lämnar dock sinnessjukavdelningen en del övrigt att önska. Denna är för trång och medger varken en lämplig uppdelning av de personer, som där äro intagna, eller möjlighet till isolering inom avdelningen.

I detta sammanhang vill förbundet uttala sitt beklagande även därav, att för närvarande jämväl straffrättsförklarade — personer, som på grund av sin sinnesbeskaffenhet icke kunnat dömas ansvariga för begångna brott — vistas inom fängelsemurarna i Växjö liksom vid andra fängelser i landet.

Med avseende på det manuella arbete, d. v. s. huvudsakligen sömnad, varmed fångarna i Växjö sysselsättas, vill förbundet framhålla önskvärdheten av att för beredande av större omväxling eller av differentiering i vården även annan sysselsättning — och då närmast vävning — måtte komma till ökad användning.

Samtidigt påpekas det som i hög grad önskvärt, att även ökade tillfällen till sysselsättning i det fria beredes och att därvid särskilt trädgårdsskötseln får ett vidgat utrymme på Växjöfängelsets program.

Förbundet vill vidare göra sig till tolk för kravet, att fångarna i Växjö få lämpligare sängar i sina celler än de, som för närvarande och sedan lång tid tillbaka nyttjas.

Även med avseende på frågor berörande personalens vid Växjöfängelset arbets- och löneförhållanden vill förbundet göra vissa erinringar och framställa önskemål.

Vaktfruarna, uppdelade i två grader, utgöra den största tjänstegruppen vid fängelset och ha övervakningen av fångarna sig anförtrodd. En del av dem handhåva ledningen av fångarnas praktiska arbeten.

Beträffande rekryteringen av denna tjänstestek är vill förbundet för sin del förorda att för tillgodoseende av den erfarenhet och mognad, som en vaktfrutjänst kräver av sin utövare, uppställas ett par allmänna kompetensfordringar utöver fordran på god skolbildning: att ha uppnått en ålder av lägst 21 år och helst 30 år samt ha föregående praktik i anstaltsarbete av någon art.

Förbundet vill även fästa uppmärksamheten därvid, att de till här ifrågasvarande tjänstestek utgående lönerna äro för låga såväl beträffande vaktfru som den högre graden benämnd första vaktfru. Vaktfru är nu placerad i lönegrad B1 och första vaktfru i B6. Denna löneställning kan ingalunda sägas motsvara de arbetsuppgifter, som äro förenade med tjänsterna. I vilken uträkning vaktfruarnas arbete är undervärderat framgår av en jämförelse med lönerna för den med samma slag av arbete sysselsatta manliga vaktpersonalen, varav vaktkonstapel står i lönegrad B6 och överkonstapel i grad B8.

Även för assistenterna torde en löneförbättring vara påkallad. Båda assistenterna vid Växjöfängelset äro av 4:de klass och placerade så lågt som i lönegrad B12, oaktat att stora fordringar ställas såväl på utbildning som arbetsprestationer. Samtliga manliga assistenter vid fångvården äro med samma arbetsuppgifter avsevärt bättre tillgodosedda i lönehänseende. Sakliga skäl för de kvinnliga assistenternas låga placering på löneskalan kunna icke påvisas.

Slutligen vill förbundet som sin åsikt framhålla, att den högsta ledningen av ett kvinnofängelse bör med fördel kunna läggas i händerna på en kvinna som fängelsedirektör. Förbundet har med uttalande av denna uppfattning givetvis icke velat rikta någon kritik mot den nuvarande ledningen utan endast ge uttryck åt den mening, att en kvinna med erforderliga kunskaper och erfarenhet inom fångvården torde ha särskilda förutsättningar att lösa uppgiften som chef för ett kvinnofängelse. Hon bör ha lättare att förstå sig på fångarna och inse deras behov samt med ledning härav — så långt gällande lag det medger — lämna anordningar och arbeten inom fängelset.

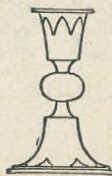
Ernst Wallins Advokatkontor,
Vasagatan 46. Stockholm Tel. 109658.

Bouppteckningar, Boutredningar, Arvstvister, Testamenten, Bo- och äktenskapskinnader, Upps. av köpehandlingar, Bolagsbildning m. m. Förfrågningar besvaras omgående.

A.-B. Schreuder & Olsson

Agnegatan 34, Stockholm.
Tel. 152 49, 50 77 82.

ARBETEN I TENN:
Konstindustriella artiklar, lämpliga som hedersgåvor och sportpris. — Glassformar, marsipanformar, patentkork m. m.

Enligt behörighetslagen har kvinna rätt att inneha direktörstjänsten vid Växjöfängelset, då detta har karaktären av fängvårdsanstalt för kvinnor, även om därmed är förenad en mindre avdelning för manliga rannsaknings- och bötesfångar. Efter behörighetslagens ikraftträdande har emellertid ingen kvinna haft tillfälle att söka direktörsbefattningen i fråga, då den sedan dess icke varit ledigförklarad. Under den nuvarande ordinarie fängelsechefens långvariga tjänstledighet för sjukdom har emellertid befattningen upprepade gånger besatts på förordnande dock hittills alltid med män. I anledning härav tillåter sig förbundet påyrka, att vid tillfälle jämväl kompetenta kvinnor måtte förordnas å denna befattning, då i annat fall trots behörighetslagen ingen kvinna, vore hon än så erfaren i fängvård, skulle vid direktörstjänstens framtida ledigförklarande kunna med utsikt till framgång tävla om denna befattning med män, som innehaft chefsförordnande.

Under åberopande av vad som ovan anförts angående Växjöfängelset och dess personal får Fredrika-Bremer-Förbundet i underdånighet hemställa

att Eders Kungl. Maj:t behagade beakta här framställda krav beträffande avlastningen av sinnessjukavdelningen, fångarnas sysselsättande med praktiskt arbete samt sängarnas beskaffenhet i fängcellerna;

att vissa kompetensfordringar för vikarierande, extra och ordinarie vaktfruar måtte införas och att lönerna för såväl vaktfruar som assistenter måtte höjas samt

att kompetenta kvinnor måtte beredas tillfälle att på förordnande sköta fängelsedirektörsbefattning.

Underdånigst

För Fredrika-Bremer-Förbundet

LIZINKA DYRSSEN

f. af Ugglas.

Ordf.

/ Axianne Thorstenson.

Stockholm den 17 maj 1934.

Förbundets yttrande till Medicinalstyrelsen.

Medicinalstyrelsen har begärt yttrande av F.-B.-F. rörande Socialstyrelsens skrivelse till K. Maj:t med utredning och förslag betr. avgiftskrävande arbetsförmedling. Svaret å remissen har uppsatts av förbundets sjukvårdskommitté i Stockholm. Det har underställts styrelserna för förbundets samtliga sjuksköterskebyråer i landet och återfinnes till huvudsakliga delar här nedan:

Med anledning av Kungl. Medicinalstyrelsens begärda yttrande, får Fredrika-Bremer-Förbundet, i vad ifrågavarande ärende berör förbundets verksamhet med arbetsförmedling för sjuksköterskor, anföra följande:

Sedan Medicinalstyrelsen jämlikt kungörelsen av den 30 april 1920 (N:o 233) be myndigats lämna godkännande åt sjuksköterskebyråer, har Fredrika-Bremer-Förbundet erhållit sådant godkännande för 9 sjuksköterskebyråer, nämligen i Stockholm, Göteborg, Linköping, Umeå, Jönköping, Västerås, Falun, Sundsvall och Karlstad. Samtliga byråer äro sålunda underkastade Medicinalstyrelsens bestämmelser och inspektion samt hava, i och med anslutning till Fredrika-Bremer-Förbundet, förbundet sig att arbeta efter de riktlinjer, som fastställts för denna gren av förbundets verksamhet. I skrivelsen ges härefter en kort redogörelse för dessa riktlinjer.

Fredrika-Bremer-Förbundet vill kraftigt betona, framhålles det vidare i skrivelsen, att sjukvårdsförmedling är en klass för sig och av synnerligen grannliga natur. När det t. ex. gäller privat sjukvård, måste förmedlingen ske o m e d e l b a r t, en nödvändig förutsättning härför är bl. a., att förmedlingen är tillgänglig a l l a tider dygnet om. Den måste vara ordnad så, att såväl läkare som allmänhet kan komma i d i r e k t kontakt med en i sjukvård utbildad föreståndarinna, vilken med ledning av de upplysningar och direk-

Eder kappa, dräkt, complé

sys av skicklig skräddare under garanti,
30—40 kr. Renoveringar — moderniseringar.
Fina ref. Beställ tid. 32 32 05.

PARFUMERIE
ANTOINETTE W.

NORDING
STOCKHOLM

Etabl. 1846

tiv, som lämnas, kan för varje särskilt fall utvälja den lämpligaste sjuksköterskan. Endast en på så sätt skött förmedling kan tillvinna sig det förtroende, som är ett nödvändigt villkor för att dess verksamhet må kunna framgångsrikt utövas.

Det skisserade arbetssättet har under mer än 30 år praktiserats av Fredrika-Bremer-Förbundets sjuksköterskebyrå i Stockholm samt sedermera av förbundets övriga tid efter annan upprättade sjuksköterskebyråer, framhålles det, och har visat sig väl motsvara de krav, som från läkarnas, sjuksköterskornas och allmänhetens sida kunna ställas på en effektiv sjukvårdsförmedling. Inom den internationella sjuksköterskevärlden är det allmänna omdömet, att i Sverige utvecklingen gått i en synnerligen lycklig riktning, och särskilt kan nämnas, att i Danmark och Finland har svensk lagstiftning rörande sjuksköterskeväsendet fått tjäna som förebild.

Det är därför med bekymmer Fredrika-Bremer-Förbundet tagit del av Socialstyrelsens förslag, som går ut på Sveriges anslutning till konventionen angående avgiftskrävande arbetsförmedling och lagstiftning för detta ändamål samt att, då lagen träder i kraft, kungörelsen av den 30 april 1920 angående godkännande av sjuksköterskeskolor och sjuksköterskebyråer skall upphävas.

Man ställer sig i skrivelsen tvivlande inför om det kan vara praktiskt att upphäva en beprövad arbetsordning för att därefter bygga upp något nytt i samma väg. Att rycka loss sjukvårdsförmedlingen från dess organiska sammanhang med Medicinalstyrelsens som högsta myndighet kan omöjligt vara välbetänt, i all synnerhet som de önskemål Socialstyrelsen framlägger i sin skrivelse redan äro tillgodosedda genom bestämmelserna i Medicinalstyrelsens reglemente. Så är t. ex. förhållandet med avseende å den av Socialstyrelsen framhållna fördelen, att överblick må kunna erhållas över tillgång och efterfrågan, i det Medicinalstyrelsen fordrar en årlig noggrann statistik av sjuksköterskebyråerna. Så är ävenledes förhållandet i fråga om den av staten utövade kontrollen över den offentliga arbetsförmedlingen, ty denna kontroll äger för sjuksköterskebyråernas vidkommande rum genom Medicinalstyrelsens inspektion. Vad angår kravet att inom ledningen för arbetsförmedling såväl arbetsgivare som arbetssökande skola vara repre-

senterade, är denna fordran tillgodosedd i bestämmelsen om sjuksköterskebyråernas styrelsers sammansättning. Och vad slutligen beträffar stadgandet i § 3 av Socialstyrelsens lagförslag, att "taxans ersättningsbelopp skola fastställas med noggrant beaktande, att de ej bereda möjlighet till uppkomst av företagarevinst" utgör detta ett grundvillkor för erhållande av Medicinalstyrelsens godkännande. De av Fredrika-Bremer-Förbundets sjuksköterskebyråer debiterade avgifterna strida ej heller mot bestämmelserna i Socialstyrelsens lagförslag, där det om ersättningsbeloppen säges, att de skola "allenast täcka de för verksamhetens bedrivande nödiga kostnaderna", ty nämnda avgifter avse endast att bestrida de med förmedlingen sammanhängande utgifterna, såsom hyror, avlöningar, telefoner, m. m. Uppstår överskott utöver den nödvändiga marginalen, användes detsamma till sjuksköterskornas bästa.

Kunde emellertid en förbättring av sjuksköterskornas ekonomi åstadkommas genom kostnadsfri eller förbilligad arbetsförmedling, skulle detta hälsas med glädje av envar, som fått en inblick i särskilt privatsjuksköterskornas ofta nog hårda kamp för utkomsten. En minskning i sjuksköterskornas utgifter för arbetsförmedlingen skulle emellertid kunna åvägabringas därigenom att sjuksköterskebyråerna beredes något anslag av allmänna medel till sina omkostnader för förmedlingsverksamheten. Denna borde även efter anslags beviljande allttjämt vara en från andra arbetsområden helt avskild och under Medicinalstyrelsens överinseende stående sjukvårdsförmedling. Socialstyrelsen uttalar i sin skrivelse fruktan för att avskaffandet av den affärsmässiga arbetsförmedlingen skulle kunna "framtinga oskäligt kostsamma organisatoriska anordningar inom den offentliga arbetsförmedlingen för tillgode-seende av arbetsförmedlingsbehov inom speciella och begränsade fack". Att sjukvårdsförmedlingen hör till kategorin "speciella fack" tror sig Fredrika-Bremer-Förbundet ha bevisat och vill blott i detta sammanhang framhålla, att anslag till en redan i gång varande, praktiskt organiserad verksamhet skulle otvivelaktigt ställa sig mindre kostsamt än upprätthållandet av en under den offentliga arbetsförmedlingen förlagd specialavdelning.

Med återopande av ovan anförda skäl mot en ändring i fråga om sjuksköterske-

Alltid förstklassig frukt. Fruktcentralens butiker:

Drottninggat. 41, Drottningg. 11, Regeringsg. 11, Biblioteksg. 11, Vasag. 3, Vasag. 8, Vasag. 25-27, Vasag. 44, Stureg. 3, Roslagsg. 3, Odeng. 73, Hallen, Östra station, CENTRALBANGÅRDENS STORA VÄNTHALL, STOCKHOLM.

Gifta kvinnor i allmän tjänst.

Från olika kvinnoföreningar, däribland F.-B.-F., har följande skrivelse ingivits

Till Första Kammarens Första Tillfälliga Utskott.

I anledning av ett utredningsbeslut, som Andra kammaren fattat genom bifall till Fjärde tillfälliga utskottets förslag i dess utlåtande nr 5, över motioner avseende bl. a. åtgärder för begränsning av det s. k. dubbeltjänstsystemet, hava undertecknade föreningar ansett oss böra, före behandlingen i vederbörande utskott av motsvarande motioner i Första kammaren, framföra några synpunkter och krav i vad beslutet rör gift kvinnas anställning i statlig och statsunderstödd kommunal tjänst.

Det är oss främst angeläget förklara, varför den utredning, varom Andra kammaren sålunda beslutat, icke stöddes av oss, här undertecknade föreningar. Väl ha några av denna skrivelser undertecknare anslutit sig till tanken på en utredning, inbegripande såväl bisyssleväsendet som omfattningen av gifta kvinnors anställning i statlig och statskommunal tjänst. Villkoret för denna anslutning var emellertid, att en kommande undersökning skulle — vad de gifta kvinnorna anginge — göras *förutsättningslös*. Därmed avsågs, att medelst statistisk ut-

redning få de faktiska förhållandena klarlagda, med andra ord att få veta antalet gifta kvinnor i statstjänst samt, såvitt möjligt, i vilken utsträckning den ekonomiska faktorn avgjorde frågan om deras kvarstående i tjänst. Det synes oss så mycket viktigare att här få framhålla detta, som kvinnoföreningarnas skrivelser blivit synnerligen knapphändigt refererade i såväl utskottsutlåtande som press.

När Andra kammaren nu gått in för en utredning, som skall taga sikte på möjligheterna att stimulera gifta kvinnor till frivillig avgång ur tjänst, framstår det alltså för oss som en skyldighet att till undanröjande av varje missförstånd bestämt deklarerat vårt avståndstagande från detta beslut.

Det har tidigare från kvinnohåll betonats, att uppmuntran av gifta kvinnors frivilliga avgång ur tjänst innebure betänkliga risker. Vi ha ingen anledning att efter tagen del av det utskottsutlåtande, som ligger till grund för Andra kammarens beslut, frånträda denna uppfattning. I utlåtandet erinras om de olika motionsledes framställda utvägarna syftande till gift kvinnas frivilliga avgång. Främst bland de förslag, som anses böra utredas, nämnes möjligheten för gift kvinna, som avgått ur tjänst, att efter behovsprövning åter inträda i samma eller annan befattning. Förslaget angående behovsprövning är redan ur likställighetssynpunkt ägnat att väcka både förvåning och betänksamhet. Emellertid, även om en sådan anordning med återinträde i tjänst kunde i princip genomföras och även om en lämplig form för den ifrågasatta behovsprövningen kunde utfinnas, skulle därmed icke vara garanterat, att när behovet gör sig gällande där skulle finnas att tillgå en anställningsmöjlighet, lämpad efter förutsättningarna hos en sökande, som kanske under en följd av år varit borta från statstjänsten. Osäkerhetsmomentet beträffande möjligheten till återinträde bleve så stort, att den ifrågasatta utvägen närmast ter sig som en illusion. Och för vinnande av ett sådant resultat skulle statsmakterna ha infört behovsprincipen som en ny anställningsgrund vid sidan av de enda grunder lagen hittills känner, förtjänst och skicklighet. Ett sådant steg torde icke bli utan betydande konsekvenser även på andra håll inom statstjänsten.

Vidare önska vi betona, att enligt vår

byråerna och med framhållande av att en betryggande säkerhet för deras lojala verksamhet redan finnes i gällande lagstiftning och Medicinalstyrelsens inspektion, får Fredrika-Bremer-Förbundet avstyrka Socialstyrelsens förslag till upphävande av kungörelsen av den 30 april 1920 med bestämmelser angående statens godkännande av sjuksköterskeskolor och sjuksköterskebyråer.

För Fredrika-Bremer-Förbundet.

Lizinka Dyrssen.

ordf.

/ *Sigrid Ulrich.*

Välsorterat lager av alla slags Snörmakerier, såsom Band, Snören, Tofsar, Fransar, Belysningsarmatur m. m., m. m.

UTSTALLNING och BUTIK

Klarabergsgatan 52, Stockholm.

Telefon: 21 96 96 och 11 37 96.

mening inga av de åtgärder, vilka i nu förevarande sammanhang föreslagits skola upptagas till undersökning, kunna anses vara ur hela samhällets synpunkt ägnade att minska eller lindra arbetslösheten.

Vi vilja slutligen framhålla, att de i utskottsutlåtandet anförda uttalandena av sakkunniga i fråga om kvinnors tillträde till statstjänster synas oss hava citerats på ett vilseledande sätt.

Lösryckta ur sitt sammanhang giva dessa uttalanden en oriktig uppfattning om behörighetssakkunnigas ståndpunkt. För den, som fullständigt tagit del av vad de sakkunniga yttrat i denna fråga, måste det stå klart, att de sakkunniga, trots de olägenheter, som i vissa fall kunde tänkas uppstå, med bestämdhet uttalat sig för gifta kvinnors likställdhet i statstjänst med övriga befattningshavare.

Undertecknade kvinnoföreningar vidhålla alltså vår vid många föregående tillfällen uttalade ståndpunkt, att gift kvinna i statstjänst — och detsamma gäller givetvis beträffande den statsunderstödda kommunala tjänsten — bör förbli vid samma rätt och samma skyldigheter som övriga anställda och att hennes ställning icke bör vanskliggöras genom särskilda undantagsbestämmelser.

På grund av vad vi här anført få vi sålunda hemställa,

att utskottet vid avgivande av utlåtande över de ifrågavarande motionerna ville avstyrka den i desamma föreslagna utredningen i vad den avser åtgärder för begränsning av gifta kvinnors anställning i statlig eller statsunderstödd kommunal tjänst.

Stockholm den 15 maj 1934.

Ingeborg Walin

De kvinnliga kärsammanslutningarnas centralråd.

Ingegerd Palme

1:sta vice ordf. i

Svenska Kvinnornas Nationalförbund
Verkställande utskottet

Alma Sundquist
Open Door

Lizinka Dyrssen
Fredrika-Bremer-
Förbundet.

Jenny Richter Velander

Svenska Kvinnors medborgarförbund.

*

Första kammaren biträdde den 6 juni medkammarens tidigare fattade

beslut — varifrån kvinnoföreningarnas ovan återgivna skrivelse tar bestämt avstånd — att under hänvisning till rådande arbetslöshet begära utredning ang. bisyssloväsendet, gift kvinnas anställning i allmän tjänst m. m. Trots det likformiga beslutet är det dock en skillnad i de båda kamrarnas ställning till frågan. Under det att andra kammaren gick in för syftet att stimulera gifta kvinnor till frivillig avgång ur tjänsten, har första kammaren såväl genom motiveringen i det godkända utskottsutlåtandet som genom uttalanden under kammardebatten starkt understrukit, att utredningen med avseende på de gifta kvinnorna icke bör bindas vid direktiv utan göras objektiv och förutsättningslös. Detta ståndpunktstagande är en vinst för kvinnornas strävan att hävda sin rätt till arbete.

Det är emellertid av största vikt att ett flertal kompetenta kvinnor av Kungl. Maj:t utses att deltaga i utredningsarbetet. Framställningar härom i förening med nämnande av lämpliga personer ha omedelbart efter utredningsfrågans avgörande i riksdagen tillställts regeringen av kvinnoföreningar, däribland Fredrika-Bremer-Förbundet.

Hilma Borelius-stipendiet utdelades för första gången den 15 maj med en summa av 1,700 kronor — det största stipendium för studerande, som Lunds Universitet har. Tre licenciander sökte stipendiet, som tilldelades fil. mag. Lillie Larsson. Donationsbrevet innehåller den korta bestämmelsen, att stipendiet skall utdelas av Humanistiska sektionen "till studentska, som ådagalagt verklig håg och avgjord begävnig för humanistisk vetenskap". Vidare finns en bestämmelse, som säger, "att den dag, då de kvinnliga studerandena äro lika ställda i fråga om möjlighet till stipendier med de manliga, skall det också kunna innehavas av manlig studerande".

Handarbetets Vänner

Stureplan 2.

Sommararbeten

Petits-points, Matelassé, Schattersöm.
Nya mönster.

H. FORSMANS^S
BEGRAVNINGSBYRÅ
25 NORRTULLSGATAN 25,
T. 311278. Eft. kl. 6 e. m. T. 314244.
Ombesörjer allt vid dödsfall.
Låga priser.
Besök i hemmen efter telefonanmälan.

Louise von Bahr:

Gymnastkårens utbildning.

Gymnastikdirektör Louise v. Bahr.

DE N SEGLITNA, BETYDELSEfulla frågan om gymnastikutbildningen har kommit till avgörande efter många om och men.

Vid sex olika tillfällen har K. M:t föranstaltat om utredning, nämligen genom 1910 och 1915 års kommittéer samt genom gymnastiksakkunniga av åren 1924, 1927, 1929, 1931.

År 1933 befallde K. M:t direktionen över Gymnastiska centralinstitutet att inkomma med förslag till omorganisation, baserat på samtidigt givna direktiv om fullständig linjeklyvning mellan frisk- och sjukgymnastutbildningen. 1934 års riksdag har den tveklaktiga äran av att ha fattat ett beslut.

Det som sker i trötthetens och reaktionens tecken sker icke stort. Inget jubel över utveckling höres varken från friskgymnaster eller sjukgymnaster, möjligen från vissa herrar läkare, som fått det som de velat. Gymnastkåren har fått sig ett hårt slag både vad beträffar kompetensnivå och förvärvsmöjligheter.

Både universitetskansler och skolöverstyrelse har uttalat att gymnastiklärare måste kunna sjukgymnastik. Om det blir så som vederbörande myndigheter nu linjerat upp det, komma framtidens gymnastiklärare icke att kunna någon sjukgymnastik. De kunna således icke omhändertaga de svagare individer i en skola, vilka framför andra böra

få sitt rörelsebehov tillgodosett genom till att börja med sjukgymnastik, som så småningom övergår till friskgymnastiska rörelser för att sedan under särskilt hänsynstagande kunna ställas i ledet med de andra friska barnen.

Resonemanget hos dem som makten hava torde vara: med låga inträdesfordringar (normalskolekompetens eller realexamen med kompletteringar i vissa ämnen) och med kort utbildningstid (två år) kan gymnastiklärarnas löner hållas nere och kompetensnivån klarar sig nog på frivillighetens väg genom den hårda konkurrensskruben. En färdigutbildad gymnastiklärare, manlig eller kvinnlig, har nämligen nådig tillåtelse att söka sig in till sjukgymnastlinjen och där erhålla undervisning i kurser tillrättalagda för elever med betydligt lägre inträdesfordringar, nämligen blott och bar normalskolekompetens eller realexamen utan komplettering och blir därmed all round utbildad på 3½ år.

Än bedrövligare ter sig saken från sjukgymnastisk synpunkt. Om det i verkligheten blir såsom 1934 års riksdag bestämt, kommer framtidens

Hultafors Fysikalisk-Dietisk-Kuranstalt 1,000 fot över havet

Behandling av *reumatiska* åkommor, *nervsjukdomar*, *mag- och tarmlidanden* samt andra *kroniska* sjukdomar. Alla moderna badformer, elektricitetsbehandling och massage. *Individuell diet*. Vegetarisk och blandad kost. Helpension. Begär utförligt prospect. Moderata priser. Inga dricksp *Överläkare: D: E. Garby*. Postadr. Hultafors. Tel. Borås 695, Rävlanda 68, Hultafors 16. *Under samma regim: Nyhyttans* Badanst. Järnboås, öppen hela året, Ekebyholms Badanst. Rimbo, öpp. sommarm., Sthlms Fysik. Kuranst. Humlegårdsg. 18.

statliga sjukgymnastutbildning att bestå av normalskolekompetens eller realexamen plus tre terminers utbildning på Karolinska institutet och Serafimerlasarettet. (Varför G. C. I. skall antaga dessa elever är ganska oförklarligt.) Deras undervisning i sjukgymnastikens teknik skall omhändertas av läkare och delgivas på 48 timmar, varefter de anses lämpliga släppas på patienter — stackars patienter! — under övervakning av å lasarettet anställda s. k. instruktionsgymnaster. Dessa få ej kallas för lärare och ej avlönas såsom lärare, utan anställas av lasarettet i likhet med övriga sjukgymnaster och erhålla dessutom från G. C. I. ett arvode på 1,000 kr. för sin övervakning. Av friskgymnastik få eleverna inalles 96 timmar förlagda till första terminen. Vid högskolan för fysisk fostran i Sverige, gymnastikens hemland, anser direktionen — ty det är direktionens över G. C. I. förslag — att när dess elever under de två sista terminerna ha så mycket kroppsarbete, behöva de icke gymnastik! Kan detta kallas att med gott föredöme göra propaganda för P. H. Lings idé om gymnastik för alla kategorier av människor, korrigerande yrkesarbetsställningar bl. a.? Förutom det att sjukgymnasten i hög grad behöver korrigerade rörelser för bibehållande av kroppens vigör är det av än större betydelse för en skicklig sjukgymnast att själv ha prövat och vara väl förtrogen med hur en rörelse kan och bör utföras av en frisk individ för att rätt kunna uppfatta skillnaden i ett patologiskt fall. Den framtida legitimerade sjukgymnasten, som ingen friskgymnastik kan eller förstår, kommer icke att kunna i terapeutiskt

syfte hämta rörelser ifrån friskgymnastiken, vilket i den moderna sjukgymnastikbehandlingen i stor utsträckning sker, ej heller vara i stånd att ordna små grupper av tillfrisknande sjukhuspatienter och ge dem lite roande friskgymnastik efter vars och ens förmåga, lika uppfriskande för själ som för kropp.

Optimisten säger: det blir inte så. Den hårda konkurrensen om inte annat kommer att tvinga fram den 3½-åriga utbildningen med ty åtföljande dubbelbehörighet: gymnastiklärare-sjukgymnast, lika med nuvarande gymnastikdirektör.

Föreningen G. C. I. företog 1932 en undersökning rörande försörjningsförhållandena under åren 1927—1931 för kvinnliga gymnastikdirektörer, utexaminerade från G. C. I., Arvedsons och Sydsvenska gymnastikinstitutet. Av 1,419 utsända frågeformulär återkom visserligen endast 450 vederbörligen besvarade, men den statistik, som på detta material utarbetats, kan dock gälla såsom ett stickprov på läget. Av tabellerna framgår 1) att procenten av dem som erhållit full försörjning genom enbart friskgymnastiskt arbete sjunkit från 19,4 % år 1927 till 16,3 % år 1931; 2) att procenten av dem som erhållit full försörjning genom enbart sjukgymnastiskt arbete, är exakt densamma, 29,2 %; 3) att procenten av dem, som nått full försörjning genom både frisk- och sjukgymnastiskt arbete icke sjunkit, vilket kunde förväntas i vår tids stegrade specialisering, utan tvärtom stigit från 51,4 % år 1927 till 54,5 % år 1931. Detta år hade av dessa 450 gymnaster 306 full försörjning sålunda: 50 genom enbart friskgymna-

AXATOR-INSTITUTET

har startat under ledning av Ingenjör AX. ADOLFSON,

(Diplomerad lärare) grundare av Bar-Lock-Institutet samt dess ägare och direktör under åren fr. o. m. 1906—1922. Undervisning i MELINS STENOGRAFI på svenska och utländska språk. Privatlektioner och småklasser.

Valhallaväg. 157 VI, Stockholm, Ö. Tel. 628205 o. 620321 Telegr.-adr.: "Axator" Spårvagnslinje 2 el. 11 till Karlaplan, 4 till Sibyllegat, el. busslinje 52 till Värtavägen. God plats för parkering av bilar vid parken utanför institutet.

stik, 89 genom enbart sjukgymnastik och 167 genom kombinerat frisk- och sjukgymnastiskt arbete.

Genom dubbelutbildningens borttagande försvåras och fördyras den kombination i utbildning, som i det praktiska livet visat sig mest användbar och för flertalets försörjning nödvändig, på samma gång som möjligheterna för mindre orter att erhålla kompetent kraft för såväl det hälsovårdande som det sjukvårdande gymnastarbetet göres försvinnande små.

Optimisten säger: Per Henrik Lings verk står sig i alla väder, det trotsar även Sveriges riksdag av 1934!

Och hur gick det med respekten för den s. k. behörighetslagen, när det gällde lönerna för de vid det omorganiserade G. C. I. anställda lärarna? Kampen för densammas tillämpning har under hela frågans gång varit hård. Det gick så långt en gång — 1931 — att K. M:t i sin proposition vid de preliminära kostnadsberäkningarna upptog samma lönegrad för kvinnliga som för manliga lärare, vilket statskontoret förut tillstyrkt. Men sedan vände vinden. Man fann en utmärkt motive-ring: "icke föregripa 1928 års lönekommittés betänkande" och trots motioner i första kammaren 1932 och 1934 av fröken Kerstin Hesselgren, vilken vid behandlingen av desamma tappert talade för rättfärdigheten, beslöt 1934 års riksdag tre lönegraders skillnad mellan mäns och kvinnors löneställning i lika befattning.

Reaktionens vind blåser hård och kall.

Eva Ramstedt:

Om skolan och skolflickan i 30 länder.

"**E**N LEVANDE OCH UNDERBAR film har upprullats för mina ögon", yttrar doktor Amélie Arato, en ungersk pedagog, som på uppdrag av den internationella sammanslutningen av universitetsbildade kvinnor (I. F. U. W.) under loppet av ett par år besökt Europas länder i och för en utredning om den högre flickskoleundervisningen.

Tidpunkten syntes särskilt lämplig, eftersom flickorna i alla dessa länder sedan ett eller flera tiotal år haft rätten att träda in genom universitetets portar. Om också samma livligt eftertrådade mål överallt vunnits, har vägen till målet utformats olika allt efter folkens egenart.

Sina intryck från dessa pedagogiska vandringsår har nu dr Arato sammanfattat i ett verk på 300 sidor. Framställningen, som präglas av stor livfullhet, är naturligtvis starkast och mest ingående i fråga om de länder vars språk förf. behärskat. Beträffande en del andra, där hon endast gjort korta besök, har studiet av dokumenten, därtill under en omdaningens tid som i vårt land, ej skett utan en del misstag i detaljerna.

Men värdet av en bok som denna ligger förnämligast i den överblick av förhållandena, som den kan ge. I detta har förf. lyckats förträffligt genom utomordentligt överskådliga grafiska framställningar av varje lands skolsystem. Därtill kommer exempel på timplaner och intressanta sammanställningar stundom i tabell-

ANDERSSONS

Damfrisering

Centralbadet, Stockholm.

REKOMMENDERAS.

Elegant. Förstklassig.

Johanna Brunssons Vävskola
STOCKHOLM

Affärstid 9-6. - Tel. 200437. - 113363

Utbildar Vävlarinnor o. Yrkesutövare. Kurser i Henvävning. Försäljer mattor i flossa, rya, röllakan, rosengång. Möbiltyger, Gardiner, Vepor, Klädningstyger m. m. av egen tillverkning. Vävgarner, Vävstolar och Vävstolstillbehör, SKOLA och FÖRSÄLJNING: Kungsgat. 70 (hörn. av Vasag.), 2 tr. Stockholm. Grund. 1873. Inneh. Alma Jacobson.

Beth Hennings:

Kärlek och politik.

DET ÄR MED ODELAD GLÄDJE man konstaterar, att professor Alma Söderhjelm med sin sista bok, "Kärlek och politik", återupptagit en genre, som hon tidigare med ta-

form om t. ex. ålder, ferier, examina och deras anordnande. I sistnämnda hänseende finner man alla former företrädda från det examenslösa Estland till Italien, där i vissa fall vägen till universitetet leder över fyra examina.

Trots mångfalden i formerna synes man överallt kämpa med samma svårighet att tillfredsställa de dubbla kraven att giva flickorna en god kulturell bildning jämte insikt i vissa praktiska ämnen och samtidigt förbereda dem för de vetenskapliga studierna. Därför är också överansträngningsproblemet aktuellt, i all synnerhet i Central-Europas stater, minst i England. Största skulden till överansträngningen lägger förf. på otillräckligt samarbete mellan lärare, läkare och föräldrar.

Många uppfostringsfrågor tas upp till behandling liksom den universitetsbildade kvinnan som lärare och ledare av skolan, föräldrarna och skolan samt i form av appendix en titt på amerikanska skolor.

Var och en som intresserar sig för uppfostringsproblemen skall säkert i denna bok finna en hel del av stort värde.

Amélie Arató: L'enseignement secondaire des jeunes filles en Europe. J. Lebègue et Cie, Bryssel. Erhålles billigast (c:a kr. 4:50) genom beställning hos fil. lic. Astrid Sturzen-Becker, Luntmakareg. 78, Stockholm.

lang odlat, nämligen den historiska essäen. Alma Söderhjelm förenar flera för en god essäist väsentliga egenskaper: vetenskapligt kunnande, litterär stil, djupt intresse för det mänskliga. De här samlade uppsatserna röra alla den tid, som är Alma Söderhjelmns egen, franska revolutionens och Napoleons tidevarv. Titelvignetten utanpå boken — en amorin med blå vingar, som stödjer sig mot en fascisknipa och håller handen mot den instuckna yxan — är symbolisk. Det djupast mänskliga utspelar här mestadels sina stundom idylliska, stundom tragiska scener mot en bakgrund av politiska åskmoln, av krigs- och revolutionsskräck. Om de allra flesta uppsatserna gäller att de äro byggda på otryckt, av förf. själv framdraget källmaterial. Det är det som höjer dem över den vanliga historiska essäens plan. Alma Söderhjelm är en både skicklig och flitig arkivforskare, och hon har på senare tider haft förmånen att ösa ur ett särdeles givande svenskt herrgårdsarkiv, som förut varit i stort sett otillgängligt för forskare, Löfstads arkiv i Östergötland. Den ur vetenskaplig synpunkt avgjort tyngst vägande uppsatsen är den sista, Heidenstam, Barnave och Marie-Antoinette. Här har förf. på ett skarpsinnigt, efter allt att döma slutgiltigt sätt löst ett omdebatterat problem i franska revolutionens historia. Hon har genom en serie övertygande bevis konstaterat äktheten av den Löfstads arkiv tillhöriga, bekanta brevväxlingen mellan Marie-Antoinette och en av revolutionärerna, den riddelrige "triumviren" Barnave, vilken brevväxling av åtskilliga forskare ansetts förfalskad.

Men Alma Söderhjelm är inte bara en kunnig källkritiker, hon är också

Använd KODAK-FILM! Låt framkalla och kopiera hos
HASSELBLADS Fotografiska A.-B.

En internationell märkeskvinna.

NÄR MAN LÄSER DR GULLI Petrinis minnesskrift över Anna Bugge Wicksell (Albert Bonnier), frapperas man av hur rakt utstakad denna internationella märkeskvinnas väg legat redan från början. Den unga norskan med det finskurna intelligenta ansiktet satt gärna och lyssnade till vad andra sade, bildade sig snabbt en uppfattning och omsatte redan från början i handling orden at være, ikke at synes.

Via studentexamen och universitetsstudier i det dåtida Kristiania kom hon tidigt in i föreningslivet — det kunde sedan gälla kvinnliga studentklubben, Norsk Kvindesagsforening eller Kvindestemmeretsforening, i vilkas stiftande hon deltog.

Anna Bugge-Wicksell.

De två stora rörelser, åt vilka hon vigde sitt liv voro kvinnosaken och fredssaken, och det var också på ett fredsmöte, som hon träffade den man, med vilken hon sedan kom att leva i ett harmoniskt äktenskap, svensken Knut Wicksell. De båda makarna uthärdade med lugn och jämnmod de stormar, som rasade kring dem på grund av att de levde i ett ur samhällets synpunkt olegaliserat äktenskap. Anna Wicksells arbetsförmåga var imponerande. Hon

en ömsint tolkare av källornas innehåll och det de bära vittne om. Ett egendomligt levande komplement till vår uppfattning av krigshjälten Georg Carl von Döbeln har förf. gett i en uppsats, där hon skildrar hans frieri till Sophie Fersen. En tidsbild, mättad av på en gång 1700-talsidyll och det vemod en för alltid gången tid som l'ancien regime väckte i ens sinne, är den lilla uppsatsen Drottningens källa. I en annan uppsats har hon med fin psykologisk förståelse tecknat bilden av en av det franska 1700-talets mest originella och fängslande gestalter, Madame du

Deffand, som, gammal, blind och bunden vid sin vilstol, sin kära "tunna" ännu samlade den intellektuella aristokratien omkring sig och vann mäns och kvinnors hjärtan.

För vänner av Alma Söderhjelm's författarskap kan slutligen tilläggas, att hon fått det hedrade uppdraget att publicera den ovan nämnda brevväxlingen mellan Marie-Antoinette och Barnave i en ny kritisk upplaga i serien Les classiques de la révolution française, som utges i Strassburg.

Alma Söderhjelms, Kärlek och politik.

En klok husmoder använder

metallputsmedlet NICKOL

vilket icke innehåller frätande ämnen
men ändå gör allting blyxt blankt.

Engros: **HERMANN DERLIEN A.-B.**
STOCKHOLM Kungsgatan 3

COHNS

KEMISKA TVÄTT

Humlegårdsgatan 1—3.
Observatoriegatan 12.
Vattugatan 2.

Tel. 67 55 44.
Tel. 38 90 98.
Tel. 10 77 72.

kunde vid sidan om det ofta strävsamma arbetet i hemmet som maka och mor hinna med att taga sin jur. kand. examen och deltaga i föreningslivet.

De som gävo sina krafter åt den svenska kvinnorösträttsrörelsen och därvid stodo i händelsernas mitt, torde lätt kunna värdesätta Anna Wickells stora insats där, de som följt med det internationella händelseförloppet, sådant det utvecklats i den politiska och socialpolitiska brännpunkten Genève, sväva knappast i tvivelsmål om hennes betydelse på det området. Den är mätt med internationella mått och markerad av hennes oförtrutna arbete, främst i mandatkommissionen, som hon tillhörde från 1921 till sin död 1928.

Hon var en av pionjärerna, som offrade sig för saken och ej för den personliga äran. Den lilla minneskriften av hennes vän och medarbetare — man skulle kanske önskat den större och utförligare — tecknar i raska drag konturerna av denna märkliga personlighet, som vi sätta en ära i att få inränga bland kvinnornas skaror.

Kongress i Ukraina. De ukrainska kvinnornas förening, "Sojuz Ukrainok", inbjuder till kongress i Lwow (Lemberg), den 23—27 juni. Föreningen, som för närvarande har filialer på alla större orter i Galizien och omfattar kvinnor ur alla samhällslager, grundades 1884 i Stanislau av Natalie Kobrynska. Kongressen kommer att bjuda på, förutom föredrag och diskussioner, en utställning av ukrainska författarinnors verk, en tavel- och skulpturutställning sam en etnografisk utställning. Man väntar sig stor anslutning, inte minst från alla de landsmaninnor, som äro spridda i många andra länder och önska stödja denna nationella och kulturella kvinnorörelse i sitt hemland.

Konstverk restaureras förstklassigt.

1:ma ref. In- o. utländsk praktik. Humant arvode. **PORTRÄTTBESTÄLLNINGAR.** Konservator A. Liedbeck, Herkulesg. 30, S t h l m. Tel. 20 68 82.

Nya förbundsmedlemmar.

A r v i k a: fru Valborg Alverud, fru Signe Benndorf, fru Käty Gustafsson, fröken Ingrid Johnsson.

G ä v l e: fru Berta Andersson, fröken Gina Andersson, fru Birgit Arring, fru Stina Berggren, fru Dagmar Berggård, fröken Anna Boberg, fröken Hulda Boberg, fru Karin Boberg, fru Marita Bodin, fru Hilma Bohlin, fröken Elna Brandt, fru Anna Brattström, fru Elsa Carpelan, fru M. Didner, fru Stina Gille, fru Astrid Hagvik, fru Kesrtin Hammarbäck, fru Ester Heselius, fru Berta Hillgren, fru Stina Hornborg, fröken Svea Jeansson, fru Anna Johansson, fru Märta Lemner, fru Svea Liversten, fru Louise Löfgren, fru Agnes Löwing, fru Augusta Melin, fru Lova Melin, fröken Katja Meyer, fru Saga Märtensson, fru Ingeborg Nilsson, fröken Maria Nilsson, fru Elsa Nyrén, fru Alice Pehrsson, fru Ella Rainer, fru Ingrid Rooth, fru Ebba Rönn, fröken Gerda Sandin, fru Elsa von Segebaden, fru Olga Sjöberg, fru Astrid Sjöstedt, fru Magda Sten, fröken Sigrid Svensson, fru Laila Söderhjelm, fru Majken Tobe, fru Dagmar Uhlin, fröken Greta Wahlström, fröken Anna Wallberg, fröken Anna Westberg, fru Gun Åstrand, fru Signild Öquist.

G ö t e b o r g: tandläkare Lisa Andrén, fru Elsa Berg-Petander, fröken Alfhild Lindbäck, fil. doktor Anna Molin, fru Saga Walli.

H a l m s t a d: fru Anna Lisa Jönsson.

H ä l s i n g b o r g: fröken Margareta Danius, fru Corinne Meurling, fru Magnhild Nordin, fru Signe Thorsson, fröken Laura Ölander.

J ö n k ö p i n g: fru Berta Bergin, fru Bett Carlberg, fröken Edit Engström.

K r i s t i a n s t a d: fru Thorborg Lundius, fil. mag. Birgit Sjövall.

För resande till Stockholm

å K. F. U. K., Birger Jarlgatan 65 A, 1 tr. finnes rum för resande. Hänvisas till Expeditionen, Tel. 30 84 25.

Fredrika-Bremer-Förbundets stipendier 1934.

Fredrika-Bremer-Förbundets stipendieinstitution har under innevarande år utdelat följande stipendier:

Från Donationsfonderna:

Fru Martina Bergman-Österbergs yrkesstipendiefond: 600:— kr. till Astrid Fjellmo för studier vid Pestalozzi-Fröbelhaus i Berlin; 400:— kr. till Gunhild Hörup för laboratoriestudier; 300:— kr. till Kerstin Wälstedt och 300:— kr. till Tyra Sjögren för studier vid Tekniska skolan i Stockholm; 400:— kr. till Birgit Grabe för teologiska studier; 300:— kr. till Ingeborg Heimdow för kurs vid Johanna Brunssons vävskola; 400:— kr. till Dagmar Wilén för avläggande av organistexamen; 300:— kr. till Ulla Ahlberg för kurs vid Schartaus Handelsinstitut; 500:— kr. till Margit Andelius-Ringenson för studier i talteknik i London; 400:— kr. till Anna-Lisa Tiwe för kurs vid Stockholms Tillskärareakademi; 300:— kr. till Barbara Martin och 300:— kr. till Svea Pontén för kurs vid Fröbelinstitutet i Norrköping.

Georg Améens fond: 400:— kr. till Lisa Melander för kurs vid Socialpolitiska institutet.

Ellen Fries' fond: 400:— kr. till Ingrid Jakobson för juridiska studier vid Uppsala universitet.

Fru Sophie Silows fond: 200:— kr. till Marianne Stålhane för kurs vid Schartaus Handelsinstitut.

Johanna Kempes fond: 500:— kr. till Gerd Munthe och 500:— kr. till Lilly Reinhardt för medicinska studier.

Stockholm: fru Lisa Hallin, fru Vivian Roth, fröken Gunborg, Queckfeldt, fröken Ester Öhman.

Växjö: fru Stina Billing.

Örebro: fru Lala Wistrand.

Fröken Hilda Nilssons fond: 1,250:— kr. till Birgitta Sundberg för medicinska studier.

Johanna M. Hedéns fond: 400:— kr. till Margit Carlström för kurs vid Barnmorskäläroanstalten i Stockholm.

Evelina Fahnehjelm's fond: 700:— kr. till Lajla Gunnarson-Hoppe för språkstudier i utlandet.

Leijonhufvud-Adlersparreska fonden: 400:— kr. till Märta Leijonhufvud för språkstudier.

Fru Ebba von Eckermanns fond: 200:— kr. till Anna-Stina Haglund för kurs vid Stockholms Tillskärareakademi; 70:— till Leli Kreitz för kurs vid Södra K. F. U. M:s hushållsskola; 80:— kr. till Greta Frey; 75:— kr. till Brita Jacobson för kurs vid folkhögskola och 75:— kr. till Margit Svensson för kurs vid Akademiska sjukhuset i Uppsala.

Anna Struwe-Lindhagens fond: 175:— kr. till Greta Andersson för kurs vid Högre Lärarinneseminarier.

Fria stipendier: 400:— kr. till Inga Bäcklin och 400:— kr. till Karin Stålfors för studier vid Stockholms Högskola; 400:— kr. till Valborg Järner för studier vid Högre Lärarinneseminarier; 300:— kr. till Maja Hådel för fortsatt lärarinneutbildning i slöjd; 200:— kr. till Vera Björklund för utbildning till tvättföreståndarinna; 400:— kr. till Rakel Guttman för studier vid Etisk-Pedagogiska institutet i Uppsala; 300:— kr. till Maja Eriksson för studier vid Tekniska skolan i Stockholm.

Från Länsfonderna:

Stockholms stad: 450:— kr. till Elise Adelsköld för studier för fil. mag. eller fil. kand. examen vid Stockholms Högskola.

Stockholms län: 375:— kr. till Ingeborg Johansson för kurs vid Fredrika-Bremer-Förbundets lanthushållningsseminarium vid Rimforsa.

Tandteknikerelever

mottagas. Gedigen utbildning i modern kautschuk-, guld- och porslinsteknik.

CENTRALLABORATORIET,
Vallgatan 37, Stockholm.

Permanentondulering

SALONG JAKOBSBERGSGAT. 6
"SUPERBE" T. 20 10 06 (inv. Sturepl.)
Med kallluft. Kr. 15:—

Allt inom yrket utföres av erfaren, skicklig personal under individuell omsorgsfull behandling.

Norrbottnens län: 380:— kr. till Margit Wahlman för kurs vid Gymnastiska Centralinstitutet.

Västerbottens län: 275:— kr. till Anna Nordenstedt för kurs vid Svenska Fattigvårds- och Barnvårdsförbundet; 275:— kr. till Nanny Andersson för kurs vid barnmorskeläroanstalt samt från fröken Ebba de Lavals fond 400:— kr. till Gunhild Bäckman för kurs vid Umeå folkskoleseminarium.

Västernorrlands län: 215:— kr. till Rut Lidfors för kurs vid folkskoleseminarium; 215:— kr. till Lilly Berglund för kurs vid Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala.

Jämtlands län: 325:— kr. till Kerstin Lindström för kurs vid Högre Lärarinneseminarier.

Gävleborgs län: 210:— kr. till Märta Burman för kurs vid Umeå folkskoleseminarium.

Kopparbergs län: 270:— kr. till Hilda Tinnerholm för kurs vid Samariterhemmet i Uppsala; 270:— kr. till Ingrid Bolind för kurs vid Röda Korsets sjuksköterskeskola.

Värmlands län: 250:— kr. till Gullan Hector för genomgående av Nordens Husmodersförbunds högre kurser i barnavård och barnsjukvård.

Uppsala län: 420:— kr. till Frances Finn för kurs vid Socialpolitiska institutet.

Örebro län: 270:— kr. till Inga Molander för kurs vid Ateneums skolköksseminarium.

Södermanlands län: 200:— kr. till Karin Andersson och 200:— kr. till Lisa Eckstein för kurs vid folkskoleseminarium; 200:— kr. till Lisa Björklund och 200:— kr. till Greta Åström för kurs vid av staten godkänd sjuksköterskeskola; 310:— kr. till Elna Sundberg för kurs vid Svenska Fattigvårds- och barnvårdsförbundet.

Västmanlands län: 240:— kr. till Ragnhild Åswald för kurs vid folkskoleseminarium.

Östergötlands län: 600:— kr. till Elisabet Pettersson för studier för med. lic. examen.

Skaraborgs län: 600 kr. till Lilly Wahlström för studier vid universitet eller högskola; 400:— kr. till Gunvor Kling för kurs vid folkskoleseminarium; 380:— kr. till Märta Brink för kurs vid Svenska Fattigvårds- och barnvårdsförbundet.

Älvsborgs län: 300:— kr. till Anna-Lisa Hanell för kurs vid Socialpolitiska institutet.

Göteborgs och Bohus län: 410:— kr. till Ingrid Bergsten för tekniskt pianistiska studier; 410:— kr. till Birgit Sjögren för kurs vid Göteborgs Handelsinstitut.

Gotlands län: 290:— kr. till Rut Gottberg för kurs vid lärarinneseminarium.

Kalmar län: 290:— kr. till Anna Carlsson för kurs vid av staten godkänd sjuksköterskeskola.

Kronobergs län: länsfonden 290:— kr. till Greta Stenberg för medicinska studier vid Lunds universitet; Elfvingsska fonden: 210:— kr. till Mimmi Elgborn för kurs vid Svenska Fattigvårds- och barnvårdsförbundet; Nanny von Baumgartens fond: 215:— kr. till Ruth Carleson och 215:— kr. till Anna-Lena Carlsson för kurs vid folkskoleseminarium; 210:— kr. till Maja Jonsson för kurs vid Fröbelinstitutet i Norrköping.

Jönköpings län: 235:— kr. till Nora Lundberg för kurs vid skolköksseminarium.

Kristianstads län: 365 kr. till Camilla Rasmussen för studier vid Kungl. Musikkonservatoriet.

Blekinge län: 297:— kr. till Maj Lindahl för kurs vid av staten godkänd sjuksköterskeskola.

F. V. O:s Slöjdavdelning

Sveavägen 40, Stockholm — Tel. 20 88 18.

SJUKSKÖTERSKEUTRUSTNINGAR,

GOSS- och BARNKLÄDER

MOTTAGER BESTÄLLNINGAR

"Hjälp genom självhjälp."

IDUN

ger Er varje vecka värdefulla tankar, god litteratur, angående förströelse och goda råd.

Läs IDUN

F.-B.-F:s Stipendieinstitutions Revisionsberättelse.

På grund av bristande utrymme har nedanstående rev.-ber. ej kunnat införas förrän i detta nr.

Undertecknade, som blivit utsedda till revisorer för granskning av Fredrika-Bremer-Förbundets Stipendieinstitutions räkenskaper och förvaltning under år 1933, hava nu verkställt sådan granskning och få över densamma avgiva följande berättelse.

Vi hava genomgått institutionens räkenskaper och utan anledning till erinran tagit del av vid Förvaltningsstyrelsens och Stipendienämndens sammanträden förda protokoll. Institutionens värdehandlingar förvaras i Sveriges Riksbank och de föredda förvaringsbevisen upptaga samtliga i räkenskaperna redovisade handlingar. Vi hava vidare avstämt bankräkningarna och inventerat kassan, varvid vi funnit allt i bästa ordning. Räkenskaperna ha blivit underkastade fullständig sifferrevision av Sveriges Allmänna Revisionsbyrå och har denna granskning icke givit anledning till någon erinran.

Utdelning av stipendier och utbetalning av livräntor hava skett i överensstämmelse med för allmänna stipendiefonden och för de olika donationsfonderna gällande bestämmelser.

Till den av Styrelsen avgivna berättelsen lämnas en redogörelse över inkomster och utgifter under året samt ställningen vid detsamma slut, och äro de härom lämnade uppgifterna i överensstämmelse med räkenskaperna.

Hallands län: 240:— kr. till Ellen Adela Jonsson för kurs vid Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg.

Malmöhus län: 400:— kr. till Karin Hagman för kurs vid Tekniska skolan i Stockholm; 400:— kr. till Ebba Nilsson för

Undervisningsanstalterna.

Vid Lanthushålls- och Trädgårdsskolan, Apelryd, Båstad, avslutades vinterkursen, som började den 1 okt. 1933, den 15 mars 1934. Följande elever erhöilo avgångsbe-tyg: Karin Andersson, Brunby, Malmöh. 1.; Alice Brunskog, Trollhättan; Valborg Emilsson, Lerberget, Malmöh. 1.; Ulla Frykholm, Gränna; Anna-Britta Gabrielsson, Kälvene, Skaraborgs l.; Ingrid Diurhuus-Gundersen, Malmö; Gullan Jacobsson, Falckenberg; Gullie Jacobsson, Simlångsdalen, Hallands l.; Annie Johansson, Åled, Hallands l.; Marta Johansson, Wallberga, Hallands l.; Birgit Koschminski, Landskrona; Anna-Stina Lagerström, Ormaryd, Jönköpings l.; Britta Lindberg, Hälsingborg; Ragna Lindholm, Lidköping; Ingeborg Müller, Berghem, Älvsborgs l.; Ingrid Nilsson, Trälleborg; Gulli Olsson, Hälsingborg; Svea Pettersson, Billesholm, Malmöh. 1.; Brita Sandqvist, Stockholm; Anna Stenström, Munkedal, Göteborgs l.; Kerstin Thærmenius, Stockholm; Konstance Thuresson, Vejbylätt, Kristianstads l.; Birgitta Tornerhjelms, Gunnarstorp, Malmöhus l.; Ella Svensson, Sonnarp, Malmöhus l.

Då vår granskning icke givit anledning till någon erinran, tillstyrka vi,

att Förvaltningsstyrelsen och Stipendienämnden beviljas ansvarsfrihet för 1933 års förvaltning.

Stockholm den 17 mars 1934.

Robert Broms. Ellen Sundberg.

Sven Nissvandt,

Av Stockholms Handelskammare aukt. revisor.

kurs vid Högre Lärarinneseminariet; 400:— kr. till Dyveke Trägårdh för genomgående av Nordens husmodersförbunds högre kurser i barnavård och barnsjukvård; 315:— kr. till Gunnel Schillander för kurs vid Socialpolitiska institutet.

Bra och billigt bor Ni på

Fru Kåhres Barnpens.

N. Lidingö, godkänd av K. B., för barn från 2 år av goda familjer. Privat villa med stor, solig trädgård, barrskogsluft, strandbad; kultur-ell hemmiljö, moderlig omvårdnad, exam. sköt. närande kost. Mod. pris. Läk.-ref. Tel. 651201.

Frälsningsarméns Hotell

I Stockholm Drottninggatan 66, tel. 232775

I Göteborg Postgatan 10—12, tel. 70230

I Norrköping Tunnbindareg. 11—13, tel. 1136

Stilla och lugnt. God betjäning

F.-B.-F.-kretsarna.

Boråskretsen hade den 23 april tillsammans med övriga kvinnoföreningar i staden anordnat offentligt möte, varvid advokat Mathilda Staël von Holstein höll föredrag över ämnet "Kvinnarbetet i våra dagar", varefter följde en stunds diskussion.

Den 8 maj samlades kretsen till samkväm. Fru Ester Lindén gav en livfull och intressant skildring av förhandlingar, föredrag och festligheter vid förbundets 50-årsjubileum i Stockholm.

Falköpingskretsen hade den 25 april å Stora Hotellet anordnat en lyckad mannekånguppvisning till förmån för sin verksamhet. Publiken var fulltalig, som mannekånger medverkade unga damer från staden.

Vårterminens sista sammanträde hölls den 18 april. Därvid gav ordf., fru Tullie Koch en kort redogörelse för årsmötet och 50-årsjubileet i Stockholm.

Göteborgskretsen firade den 19 april förbundets 50-åriga tillvaro. Den fulltaliga publiken hälsades av kretsens ordförande, fröken Thyra Kullgren.

Stockholmskretsens Fredrika-Bremerskola avslutade sin vårtermin den 24 april med en teaterafton i Annaskolans lokal, varvid *Les deux timides* av Labidre spelades av elever ur högsta franska kursen, instuderad av kursens ledarinna Madame Marie Cantova. En elev ur Miss Dorothy Ferrys engelska kurs uppläste en bit av W. S. Gilbert. Kvällens underhållning avslutades med att fru Greta Strömbom sjöng franska 1700-talsvisor samt Bellman, ackompanjerad av fröken Alida Valentin.

Fröken Hillevi Gödecke uppläste en av henne författad ståtlig prolog, varefter förbundssekreteraren, fröken Ida von Plomgren, som hedrade festen med sin närvaro, höll ett kåserande anförande om förbundets uppgifter i närvarande tid.

Efter ett par nummer för violin och piano, följde så föredrag av fil. lic. Ivar Harrie om "Kvinnoproblem och kvinnoideal i samtida diktning". Talaren framhöll bl. a. att dessa problem och ideal naturligen ej finnas isolerade och illustrerade med citat några av de riktningar den nu mogna generationen bevittnat, samt gav en bild av de ideal, som nu fylla de ungas liv och tankar.

Sist överlämnades av fru Kerstin Winnell till kretsen en avgjutning av Byströms Fredrika-Bremer-bild, vilken funnits i hennes farfars, P. O. Hedlund, hem.

Vid den därefter följande supén berättade fru Maria Scholander-Hedlund en del personliga minnen av Fredrika-Bremer, som den Hedlundska familjetraditionen bevarar.

Halmstadkretsen samlades d. 24 april. Fröken Barbro Zepht kåserade lätt och elegant om sina upplevelser under en termin vid Sorbonne och gav även några andra glimtar av livet i Paris vintern 1934. Ordf., fröken Anna Ljungberg, redogjorde för årsmötet i Stockholm med dess föredrag och diskussioner, med ett påpassligt tillvaratagande även av de humoristiska drag och inpass, som förekommit. Hon avslutade med några ord om den ståtliga Stadshusfesten, varefter fröken Edit Ahrenlöfs verser föredrogos.

Därefter samkväm och musik.

Kretsen hade vidare den 28 maj en lyckad utfärd med bilar och buss till Laholm. Borgmästare Axel Malmqvist mötte vid Lagaholms ruiner, som besågos under hans älskvärda och sakkunniga cice-

Zanders Damfrisering.

Stan's elegantaste — rekommenderas.
JOHN ZANDER, Frisörmästare
 Guldm. o. Dipl. Paris, Wien, Berlin,
 München.
Humlegårdsg. 22, 1 tr. Tel. 62 16 16.

Man spricht deutsch.
 English spoken.

Norrköpings Stuvlager

Klädeshandel. Barnhusg. 4, Stockholm.
 Ingen butik. Inga omkostn. **DETTA OR-
 SAKENTILL VÅRA BILLIGA PRISER**

ronskap, varefter laxodlingsanstalten och kraftstationen studerades. Efter att ha beundrat fontänen på torget med Strömkarlen, Lagapärulan och Laxpojken av Lundkvist och kastat en blick på den halländska bindslöjdens nyaste alster, fortsatte vi till kyrkan, där Forseths takmålningar demonstrerades och där sedan kyrkoherde Olof Cervin och musikdirektör Pålsson gav en vacker och stämningsfull musikstund. Dagen avslutades med supé på stadshotellet med tal och sång och borgmästaren satte till sist kronan på verket med att för första gången offentligt läsa upp den nya Hallandssång, som ingår i det festspel, som kommer att uppföras i augusti å Lagaholms gamla ruiner.

Hälsingborgskretsen hade den 20 mars besök av fru Anna Herrlin, Lund, som talade om "Fakta och data ur skandinaviska kvinnörelsens historia". Det sakrika och trevligt framförda föredraget uppskattades livligt av ett talrikt auditorium. Efter föredraget uppträdde Fredrika Bremer själv som conferencière (fru M. Froste) och presenterade en roccoco-, två 1800-tals- och en funkisförfattarinna, vilka i stiltrogna dräkter föredrogo prov på sin diktkonst.

Den 25 mars höll advokat Stina Peyron ett synnerligen intressant föredrag: "Några synpunkter på hustruns rättsliga ställning enligt nu gällande lag", varefter ordf. fröken Wennberg berättade om förbundets årsmöte och den oförgätliga 50-årsfesten i Stadshuset. Fröken E. Strömberg bidrog till underhållningen med sång.

Upplysningsbyråns verksamhet: Som vanligt har upplysningsbyrån arbetat efter två linjer, dels med direkt upplysningsarbete, varvid byrån varit öppen varje tisdagseftermiddag, dels med yrkesbetonade och sociala föredrag för skolornas kvinnliga avgångsklasser. Följande föredrag ha hållits: "Om samhällelig barnavård" av kyrkoherde H.

Isberg, Malmö; "Vad skall jag bli?" (Allmän yrkesöversikt) av fröken Ida von Plomgren, Stockholm; "Nutida ungdomsproblem" av teol. kand. fru Ester Lutteman, Lund. Stort intresse har visats från ungdomens sida, och vid vart och ett av de tre föredragen har salen varit fylld till sista plats.

Diskussionsklubbens verksamhet: Diskussionsklubben har haft fyra sammanträden och som ordförande har fungerat fröken Lizzi Almer, föreståndarinna vid Vanförestalten. Följande föredrag ha hållits: 1) "Vanförevården i Sverige" (diskussion); 2) "Hembiträdenas arbetsförhållanden." Diskussion i anslutning till det av Socialstyrelsen utsända frågeformuläret. 3) Tredje sammanträdet var ett fingerat sammanträde med Åstads stadsfullmäktiges valberedning och i samband därmed redogörelse för vissa kommunala myndigheter. Diskussion angående lämplig placering av ett till staden skänkt konstverk. 4) Vid fjärde sammanträdet gjordes ett besök å Vanförestalten och dess skolhem.

Universitetscirkeln i konsthistoria med docent A. Borelius, Lund, som föreläsare, har under vårterm haft 10 dubbelföreläsningar och studieutflykt till Nordöstra Skånes gamla kyrkor.

Härnösandskretsen hade årsmöte den 25 april å Årstadshotellets festvåning. Års- och revisionsberättelserna föredrogs och ansvarsfrihet beviljades styrelsen. Den förutvarande styrelsen med suppleanter omvaldes. Revisorer blevo fru Gusten Edelsvärd och fröken Anna Abrahamson samt suppl. fru Lina Törner.

Ordföranden redogjorde för årsmötet och den glansfulla jubileumsfesten och fru Maja Hägglund föredrog några pianonummer, varpå gemensam supé intogs.

Karlstadskretsen gav den 10 april en teaterafton. Under kunnig ledning och medverkan av skådespelerskan Greta

Sörmans Thé

uppskattas av alla finmakare.

Endast en kvalitet.

Den bästa

1/4 kg. blyförpackningar

Kr. 4.—.

SÖRMANS
REGERINGSGATAN 4

STOCKHOLM

Bergson uppförde skickliga amatörer "De nygifta" av Björnson. Efteråt följde en muntrande cabaretavdelning, arrangerad av fru Bergson.

Kretsens årsmöte ägde rum den 4 maj under fru Gerda Hellbergs ordförandeskap. Sedan års- och revisionsberättelser föredragits och ansvarsfrihet beviljats, omvaldes styrelseledamöterna och suppl. med undantag av fru Inez Lundholm, som undanbett sig återval. I hennes ställe invaldes fru Iris Dahl. Även revisorer och revisorssuppleanter omvaldes.

Efteråt refererade fruarna Hellberg och Lovén förhandlingarna vid F.-B.-F:s årsmöte i Stockholm och gävo en skildring av den stora jubileumshögtidighetens förlopp. Fröken Ahrenlöfs vid Stadshusbanketten föredragna verser upplästes.

Senare följde tesupé och samkväm.

Kristianstadskretsen hade den 4 april anordnat en talrikt besökt soaré på Frimurarehotellet, varvid fru Elsa Nordlund hälsade de närvarande välkomna med ett anförande om förbundets och soaréns syften. Efter musik av fru von Sydow, redogjorde fru Sjövall för förbundets 50-årsfest i Stockholm, red. Hammarlund (Völund Rimsmed) uppläste några av sina dikter, och ungdomar under fröken Leiferts ledning uppförde sagspelet "Snövit". Efteråt intogs en del av festdeltagarna supé.

Lundakretsen hade den 24 maj utfärd pr buss till Sövdeborg, där slottet med den s. k. stensalen besågs. Färden gick sedan till Everlöfs gamla kyrka med de medeltida kalkmålningarna, som med stort intresse studerades. Slutmålet för resan var Åstorp, där tesupé intogs.

Fru Eklundh lämnade härvid en kort redogörelse för F.-B.-F:s jubileumsårsmöte i Stockholm.

Malmöskretsen hade den 16 april ett talrikt besökt möte under v. ordf. rektor Marianne Mörners ordförandeskap.

De vid årsmötet i Stockholm närvarande representanterna, fruarna Edith Berggren, Ada Hultgren och Anna Nordenstedt, redogjorde för mötets förhandlingar och festligheter. Därefter höll författaren Nils Ludvig Olson ett underhållande föredrag om "Skånsk humor" vilket blev mycket uppskattat av auditoriet. Tesupé och samkväm avslutade aftonen.

Norrköpingskretsen hade den 18 april kretsmöte å Verkmästareförbundets lokaler under ordförandeskap av v. ordf., rektor Anna Edmar. Efter en livligt uppskattad musikunderhållning av fröken Inga Källgren (sång) och fröken Margit Zander (piano) höll advokat Matilda Staël von Holstein ett klart och medryckande föredrag över ämnet "Kvinnorbetet i våra dagar. Problem i depressionstider." Därpå följde en givande diskussion. —

*

Kretsens sedvanliga vårsamkväm gick av stapeln å Strömsholmen den 24 maj. Efter mötesförhandlingarna, även denna gång under rektor Edmars ordförandeskap, berättade fru Elsa Alkman och fröken Emelie Andersson om "Fredrika-Bremer-Förbundets årsmöte och jubileumsfest 1934". Lilla damkören förhöjde med sång den vårliga stämningen.

Nyköpingskretsen sammanträdde den 9 april i Odd Fellows klubblokal. Ordf., fru Klara Gullstrand, gav därvid en resumé av Fredrika-Bremer-Förbundets årsmöte i Stockholm jämte jubileumsfesten i Stockholms stadshus den 4 och 5 april. Referatet, som framfördes på ett mycket fängslande och roande sätt, mottogs med applåder. Sammanträdet avslutades med tesupé.

Sundsvallskretsen höll den 16 april sammanträde, varvid ordf., fru M. Strömberg, redogjorde för F.-B.-F:s 50-årsfest. Efter tesupén höll fru Märta Johans-

Hotel Anglais Centralt läge vid Stortorget.

Malmö

Inneh. Mia Berglind.

Medlem av Fredrika-Bremer-Förbundet

Enkelrum fr. kr. 4.50—7.—

Dubbelrum „ „ 7.50—12.—

Alla försedda med varmt och kallt vatten. Telefon.

Läs- och skrivrum, bad.

son ett föredrag med skioptikonbilder om "Konstsilke".

Kretsen sammanträdde den 14 maj, varvid man valde festkommitté för förberedande av höstens soaré. Fru Greta Stenfors höll sedan ett intressant och sakligt belysande föredrag över ämnet "Något om barnets tanke- och känsloliv", varefter en livlig diskussion följde. Sammanträdet avslutades med tesupé.

Tomelillakretsen gästades av förf. Jeanna Oterdahl, Göteborg, som höll föredrag över ämnet "Självuppfostran". Föredraget hölls å Stora Hotellet den 24 febr. och var offentligt.

Den 21 mars sammanträdde kretsen åter. Tandläkare fru Birgit Lindstern, Malmö, höll föredrag om "Skoltandvården och dess betydelse". Efter föredraget visades filmen "Våra tänder". Till föredraget, som var offentligt, hade inbjudits ledamöter i kommunalfullmäktige och skolstyrelse, lärare och lärare m. fl.

Kretsen sammanträdde den 3 maj å Stora Hotellet, varvid Ebba Bengtsson refererade årsmötet i Stockholm. Efteråt var anordnat samkväm och handarbetsafton.

Kretsen hade vidare den 27 maj gemensam utflykt till Bosjökloster med Ystadkretsen. På färden dit besågos Svensatorp, Ellinge och Trollenäs. Efter gemensam lunch å Höörs gästgivaregård ställdes färden till Bosjökloster vid Ringsjön, resans egentliga mål. På hemvägen besågos Löberöd och Hjularöd.

Umeåkretsen hade den 17 maj anordnat ett samkväm på Frimurarklubben, varvid ordf. lektor Hallström redogjorde för förbundets årsmöte och 50-årsfest. Programmet utfylldes med dans av en liten Pierrot och Pierrette och med sång och musik. Det lyckade samkvämet avslutades med thesupé.

Östersundskretsen höll den 26 februari årsmöte å Grand Hotell. Vid styrelseval återvaldes samtliga ledamöter med undantag av fröken Karin Eriksson, som avflyttat från orten, och invaldes suppleanten fru Rut Enander. Som suppleant valdes fru Stina Aronson. Revisorerna omvaldes. I Jämtlands läns förtroendenämnd för F.-B.-F:s stipendiefond, som förut bestått av tre ledamöter, nämligen doktor Hanna Rydh, fröken A. Zetterström och fru I. von Schoting, invaldes kretsens ordf. fröken G. Ljunggren och fru D. Elgenstierna, då nämnden enligt stadgarna bör bestå av fem ledamöter.

Beslut fattades om att en F.-B.-F:s sjuksköterskebyrå skulle inrättas i Östersund. Den skulle öppnas till hösten. Att förestå byrån hade sjuksköterskan fröken Greta Westerberg erbjudit sig, vilket erbjudande kretsen tacksamt antagit. I styrelsen för byrån invaldes doktor A. Odelberg, sjuksköterskan fröken G. Lidman, fru G. Cederberg, fru S. Söderberg, fru E. Johansson och fru R. Romanus.

Efter förhandlingarna höll lektor Sjöstedt föredrag om "Temperamenten i äldre och nyare psykologi".

Sista samkvämet för terminen höll kretsen den 29 maj å Hov, varvid fröken Ljunggren meddelade att F.-B.-F:s sjuksköterskebyråns inrättande hade tillstyrkts av Medicinalstyrelsen. Ett med stort intresse åhört föredrag hölls av doktor A. Odelberg om "Lasarettets historia". Musik och sång glädde medlemmarna under supén.

I Nederländerna finnas f. n. fyra kvinnliga poliser.

I Storbritannien har av utrikesministeriet tillsatts en kommitté med uppdrag att undersöka förutsättningarna för kvinnornas tillträde till diplomatiska och konsulära tjänster.

S:t Ansgarsboden,

Malmkillnadsgatan 7, Stockholm C.
Postgiro 56537. — Telefon 10 96 92.
Beställn. mottagas. Postorder ombesörjes.
Bästa inköpskälla för kristlig konst i
alla utföranden.

Rudolph Björklund & C:o

Tapeter Malm Morgsg. 8
Stockholm

Frankrike har också kvinnliga överläkare. En av dem blev vid sin utnämning intervjuad: Vi kvinnliga franska läkare befinna oss i en paradoxal situation, vi hålla våra patienters liv i våra händer, men önska vi t. ex. ett pass för utlandet, måste vi först ha våra äkta mäns fullmakter! framhöll hon.

Vid universitetet i Bern har dr Gertrud Woker utsetts till professor i kemi.

I Tjeckoslovakiens senat äro 7 av de 150 medlemmarna kvinnor, i deputeradekammaren äro proportionerna 9 av 100.

Mussolini lär ha förbjudit kvinnorna att bära fascistuniform, att vandra i procession och hålla tal. Som motivering framhålles: "kvinnan passar ej i offentlighetens ljus".

I Rumänien finnas kvinnliga borgmästare och bankdirektörer, och likalönsprincipen är genomförd.

Vid de spanska valen, de första, i vilka kvinnorna deltagit, lära de kvinnliga väljarna ha utgjort 78 proc. och de manliga 74 proc. av resp. väljarskaror.

Vid de senaste kommunalvalen i Grekland ha kvinnorna för första gången deltagit.

I Tyskland fortsattes kampen mot kvinnorna: gymnastiklärarinnor och kvinnliga skolläkare vid flickskolorna ersättas med män, vid flickskolorna i Hamburg är det ej ens obligatoriskt med kvinnliga lärare i biologi.

Insänd litteratur.

Från ALBERT BONNIERS FÖRLAG:

Margaret Irwin: Prinsessan Minette;
Aina Cederblom: Som sjöloffare på Atlanten;
Ebba Lindqvist: Liv;
Sten Selander: Svensk mark;
Karin Boye: Uppgörelser;
John Wood: Elden bränner mig;
Romain Rolland: Den förtrollade själen. IV: 1 Bebådelsen;
Anna Lenah Elgström: U. S. A. i örneus tecken.
Johan-Olov Johansson: Underliga människor.
Barbro Linder: Barnets natur;
Nils von Hofsten: Steriliseringsfrågan ur rasbiologisk synpunkt;
Uno Hylin: Munnen och tänderna samt deras sjukdomar.

Från HUGO GEBERS FÖRLAG:

Nini Roll Anker: Änkan.
Frans Molnár: Den musicerande ängeln.

Från WAHLSTRÖM & WIDSTRANDS FÖRLAG:

Axel Idestrom: Pater Montanellis biktbar.
Pernille: Una och monsieur Dublanc.

Från KOOPERATIVA FÖRBUNDETS BOKFÖRLAG:

Karin Kock: Roosevelt's program ur konjunktursynpunkt.
Rickard Lindström: Om kompromiss.

HERTHAS redaktionskommitté består, förutom av tidskriftens redaktör, av: Karin Fjällbäck-Holmgren, Ida von Plomgren och Axianne Thorstenson.

En verklig njutningsdryck får Ni av

Kobbs
Zaryana Té

Obs.! Gul etikett

Erhålles överallt i originalförpackningar

à 75 öre, Kr. 1.25, 1.75, 3.50, 6.75 o. s. v.

HERTHA

Tidskrift för den svenska kvinnorörelsen, utgiven av **FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET**. Redaktör: *Margareta von Konow*.

Samtliga förbundsmedlemmar erhålla tidskriften. *Icke-förbundsmedlemmar* prenumerera å *närmaste postanstalt* eller i *bokhandel*. Pris för postuppl.: 1/1 år kr. 5:—, 1/2 år kr. 2:75. Lösnummer 50 öre. *Redaktion och expedition: 48 Klara-bergsgatan, Stockholm*. Redaktionstid: *tisdagar och fredagar kl. 1—3*. Telefon: 20 48 50. Expeditionen: *kl. 11—4 varje söckendag*. Telefon: 20 48 50, 10 27 62.

Olofskolan

SAMSKOLA.

STORGATAN 41.

STOCKHOLM.

Skolan står under inseeende av Kungl. Skolöverstyrelsen.

PROGRAM. Koncentration i arbetet, självverksamhet, samverkan mellan skilda ämnen. Sluten arbetsdag (barnens arbete i huvudsak förlagt till skolan), riklig tid till praktiskt arbete och friluftsliv.

ELEVER mottages för nästa läsår i: småbarnsavdelningen (3—6-åringar), 4 förberedande klasser, 5-årig mellanskola samt realring I av 4-årigt gymnasium.

MOTTAGNING vardagar kl. 12.30—1 (ej lördagar). Telefon 60 22 80.

GUSTAF MATTSSON.

Palmgrenska Samskolan.

(Grundad 1876.) Kommendörsgatan 34, Stockholm.

Förberedande skola. 5-årig realskola med realexamensrätt;

3-årigt latin- och realgymnasium med studentexamensrätt sedan 1888.

Väsentligt nedsatta avgifter för mindre bemedlade och för syskon (endast den äldste betalar hel avgift). Inträdesprövningar till klass 1° den 6 och 7 juni. Anmälan om inträde alla dagar å skolans expedition kl. 10.40—11.

Telefoner: Exp. 67 15 49, rektor privat 67 07 09.

HENNING L. HÅKANSON.

STUDENTEXAMEN

genom deltagande i *aftonundervisning* kan avläggas vid

STOCKHOLMS SAMGYMNASIUM.

Folkskolan bottenskola, individuell undervisning, ej läxläsning i vanlig mening.

Rektorexpeditionen, Luntmakaregatan 101, tel. 30 11 30, öppen läsdagar 10.40—11; annan tid efter överenskommelse. — Prospekt på begäran.

Sval-
lätt!

GERMAS TYLLKORSETT —
för varma sommarkvar

Likaväl som Ni låter årstiden
bestämma klädedräkten, lika väl
bör Er korsett vara lättare och
svalare när solen gassar.
"Germa Tyll" är Er som-
markkorsett! Den är smidig, lätt
och behaglig, tillverkad av spe-
ciellt stark tyll och sys efter
Edra egna mått.
Germas handvävda resår är po-
rös så att huden fritt kan andas.

SALON

GERMA

Kungspassagen
Stockholm

GERMA representeras på varje plats!

Endast genom auktoriserade ombud och i Germas Salonger.